

BERNARDO BRAZDŽIONIO SUKAKTĮ MININT

IAZYS BRADŪNAS

Yra mūsų žmonių, sukaiktuves (ypač dar savo) labai mėgstančių. Yra taikiai ir tokių, kurie jų kratyte kratosi, kurie savo metų kraitį slepia giliausiame skrynios dugne, kad tik viešai apie tai neprasitartų. Iš kitos pusės, netrūksta ir tokių, kurie kažką geroka dalimi patys sugeba save "apsigerbti". Vienu kitu atveju su paties gerbiamojo žinia, pritarimu, talka ir paskatu atsiranda kiek galima iškilmingesni, įvairiais laipsniais vienas už kitą aukštesni iškilmės rengimo komitetai, kaip iš gausybės rago ir pagal komandą pasipila straipsniai visose mūsų spaudoje ir pan. Visas vienadieniai blykstelė, kaip degtukas užbraukimas, o po to vėl nieko išliekančio kaip nebuvę, taip ir nėra.

Jokiu būdu nepasidavdami čia prieš to ar kito verto asmens sukaikties minėjimą aplamai, norime tik priminti, jog, kaip visur, taip ir čia, ir gerbiama ir gerbiantieji privalo neprarasti sąlko, nepertempti reikalo už įprasto etiketo ribų, kad ir pats gerbimas nevirstų visai atvirktininiu rezultatu — sveikos savigarbos praradimu.

Yra tačiau ir kitas kraštutinis numas, kada tautai ir mūsų išeišikiai lietuvių visuomenei brangūs asmenys, ypač rašytojai, muzikai, mokslininkai, menininkai, sulaukę 60 ir daugiau savo amžiaus metų, bet kokio viešo minėjimo kratosi iki pasakutiniųjų. Tokiems užsispyrėliams čia taipgi nepritariame. Sakysim, kad ir rašytojo, sulaukusio 60, 70, 75 ir daugiau metų savo amžiaus sukaikties atveju, prisimenamas ne vien tik tokią ar kitokią pavarde nešiojantis žmogus, bet ir jo visos tautos kultūrinis aruodas įneštoji dalis — jo išliekanti kūryba, jo knygos. Jeigu jau rašytojas ryžosi skaitytojui atiduoti savo parašytąsias knygas, tai jau niekada jis negali uždrausti visuomenei apie jas kalbėti arba vien tik kalbėti, neminint paties autoriaus pavardės. Rašytojo, sulaukusio 60 ir daugiau m. amžiaus, pagerbimas yra ir lietuviškojo rašto pagerbimas aplamai, yra puiki proga spaudoje ir susirinkimuose užakcentuoti kūrybinės plunksnos reikšmę tautai, o taipgi atkreipti visuomenės dėmesį į nūdieninę lietuviškosios knygos situaciją. Pačių sukaiktuvininkų autorių draudimą šitai daryti, laikytume visais atžvilgiais neleistinu ir nenaudingu dalyku. Labai ge-

rai, kad patys rašytojai, kiek teko aplink pastebėti, sau pagerbimų neorganizuoja, bet nergerai, kai jie visomis jėgomis priešinasi, kai tai nori padaryti visuomenė ir spauda.

Šia proga tenka čia atidengti paslaptį (ar nepaslaptį?), kad ir Bernardas Brazdžionis yra visomis jėgomis besispyruojantis prieš jo 60 metų sukaikties minėjimą spaudoje ir kitur. Taip gi tenka čia užsiminti ir tai, kad Bernardui Brazdžioniui skirtieji "Kultūrinio Draugo" puslapiai turėjo būti atmušti š. m. vasario 4 d., rašytojo 60 metų sukaikties savaitėje. Tai dienai atitinkamą straipsnį buvo jau žadėjęs parašyti poetas Jonas Aistis. Sukaiktuviniam puslapiui reikėjo gauti pačią paskučiausią paties Jubilato nuotrauką. Tuo reikalu ir parašiau Bern. Brazdžioniui laišku. Ir po to buvo gautas Jubilato laiškas, draudžias jo sukaikties spaudoje minėti. Atsakė žadėtąjį straipsnį ir Jonas Aistis, irgi gavęs Jubilato draudimą. Reikėjo klausyti kieto poeto žodžio ir nuo planuoto sukaiktuvinio puslapio atsisakyti.

Tačiau, anot Maironio, "Nebeužtenkasi upės bėgimo...". Nors ir kaip priešinasi pats Poetas, atrodo visi pyllimai trūksta ir plyšta... Plačiai Bernardo Brazdžionio sukaikty jai paminėjo "Darbininkas", paminėjo taipgi "Dirva", "Nepriklausoma Lietuva" ir kiti laikraščiai. Tad teatleidžia Jubilatas, jeigu ir "Kultūrinis Draugas" toliau laukti negali. Nežiūrint, ką pats Poetas besakytų, šiandien čia minime jo 60 metų amžiaus sukaikty.

Tačiau jaučiame, kad skaitytojui būtų labai įdomu sužinoti ir visus tuos motyvus, dėl kurių Jubilatas taip spyruojasi savo sukaikties minėjimui. Tad, pyks ar nepyks Poetas, spausdiname čia ištrauką jo laiško, rašyto sausio 18 d. "Kultūrinio Draugo" redaktoriui:

"Gavau Paties laiškelį, prašantį medžiagos mano metų sukaikties proga. Tos sukaikties aš visai nesirengiu "švesti"; nesigimėmanau, kad šiočia ar kitokia dešimty metų sukaikty jau būtų proga save pasigerbti. Dėl to aš ir Lietuvių Dienų žurnale vengiu rašytojus gerbti tiek ar

(Nukelta į 2 psl.)

Bernardas Brazdžionis skaitydamas savo poeziją.

Nuotr. L. Kančausko

IR KELY BEGALINĖS KELIONĖS

Rašytojui Bernardui Brazdžioniui šešiasdešimt metų

Poeto Bernardo Brazdžionio 60-toji gimimo diena nežymiai praslinko vasario 2-ą; kukliai ir kietai jubilatas atsisakė siūlomų pagerbimų, tad ir spauda nedrąsiai teprabyla apie šią didžią didelio žmogaus sukaikty.

Kas gi klausia: ar galiu tave mylėti, ar galiu tave gerbti?

Jei Tavim pilnas lietuviškasis gyvenimas, Poete, Tu drausk nedraudęs, mes apie Tave kalbėsime, Tavo posmais gyvensim.

Sic transit!.. Ne poetai, bet mes — mirtingieji.

Išeišijoje raštais plūsta laisvės dienų trupiniai, bėgimų siaubas; knygose ir kronikose lapieliu atžymime kitus, visą medį išauginame sau... Kelionių aprašymai po Europą ir kitas žemes, kol dar kojos nestingsta; rūpesčiai apdraudomis ir senelių namais, kur tarp savųjų subyrėsime...

Šviesesni spinduliai: jaunimas ir senimas politikuoja, kruta veikia; jaunimas į šį kraštą giliai žvelgia, savos tautos reikaluose irgi budėdami; senesnioji karta, vienas po kito išeidami, o jų likę artimieji vietoj vystančių vainikų dažniau renkasi auką įsamžinimui savoj kultūroj.

Lėšų gal bus, o kur žmonės tos kultūros išeišijoje saugoji-

ALĖ RŪTA

mui? Kaip su mirusių rašytojų palikimais? Kur Jurgelio Kiršos, Būdavo, Skėmos, Kaupo ir kitų pomirtiniai raštai, kur jie užklydo, susivelino? Ar nereikalingi pastovūs, autoritetinių kultūros sargai? Kitaip — tebežaliuojanti išeišijos šaka savo vaisius nebesurandamai gali išbarstyti.

Ir grįžkime prie Jubilato. Tik apie jį ketą bruožų nubrėžkime; vien jo posmus čia cituosime (iš "Vidudienio sodų"), išskyrus šiuos kito žodžius poetams, kurie tinka ir Jubilatui B. Brazdžioniui:

"Reikia Dangaus Malonės gyvent šioj žemėj ir negyvent šioj žemėj". (Vladas Slaitas)

Tokie poetai. Jie gyvena didelė siela, ir jie kuklūs, nenorį viešumos; jie šioj žemėj, bet ir toli už šios žemės savo posmuose sugautais gyvenimo niuansais ir amžinybės spinduliais.

POETAS ŠIANDIEN.

Angelų Karalienės (Los Angeles) miestas yra lyg didelis kaimas, išsimėčiusiomis po kalnelius ir sugulsiomis vilomis pajūry, bet didmiestinė siela — meno, ifilrų, muzikos, rašto milžinų centrais ir jų tyliais darbo kambariais.

Netoli Sidabrinio ežero yra šiame mieste tokia trumputė ir neplati gatvelė — India. Įkalniui tarp medžių snaudžia kuklus iš lauko, — tikras poeto namelis (2210 India St., Los Angeles 39, Calif.). Bet jis virsta erdviu skoningai sutvarkytu, kai įžengi. Gyvena ten Bernardas ir Aldona Brazdžioniai. Poeto darbo kambarys pilnas knygų, kampe — kukli lova, užsislėpusi plokštelė lieja Maria Callas, Baro, Stempuženės balsus ar simfonijas. Šiame kambario Poetas užmiršta pasaulį. Už namo, pakalnėn kryptančiame sodely, pražįsta nuostabūs kaktusai,

baltosios kalijos, kelia grakštų oranžinį žiedą rojaus paukštis (Poeto mėgiamiausia gėlė), vyniojasi ant stogo, žydi jų daugybė... Kambariuose nuo sienų žiūri Rouault Kristus, Galdiko, Valiaus, Jurkaus, Paukštienės ir kitų dailininkų paveiksiai. Čia vaisingai sutinkami lietuviai.

Namie Poetas visada geros nuotaikos. Sveikata neseniai buvo susvyravusi, bet dabar Poetas vėl palisėjęs, jaunesnis, negu rodo kalendoriai.

— Viskas gerai, ačiū Dievui, kad tik galėtum savo darbą dirbti...

Sprangi redaktoriaus duona, ilgos valandos prie linotipo mašinos, nors niekad Jubilatas tuo nesiskundžia...

Perėjus į darbo kambarį, Poeto veidas vėl šviečia kitaip; atrodo, kad jis nebegirdi Maria Callas, nemato pro langą žvelgiančios kalijos; ranka tiesiasi į lentynas, blyksi akiniai, skaitant knygų vardus, cituojant posmus...

Ir galvoji:

Kas pasėjo sieloj tiek gėlių, Vidury žiemos, kad jos žydėtų. Kas nepagalėjo spindulių Vidury vidurnaktį gilių žodžiams jūsų, jūs, sparnai poetų?..

Nors Pats sako, kad eilių dabar nerašas, bet junti, jog šio kambario tyloj daug rašyta. Svajota ateitin, klausytasi atsišaukusių praieities gandų, sulinkta nuovargiu...

O, tėviške, nebegaliu toliau Taip sunkios Tavan dirvožemin įklimpę mano kojos, G'ntosios žemės sultys pro pirštus taip sunkias. Ir kryžkelėse, tartum nuo vaiduoklio, nuo manęs žegnojas, Nebegaliu toliau...

Bet Balsas tame pat eilėrašty galop sušunka:

Ne lapas rudenis... Ne, ne! Aš ne lavonas!

(Nukelta į 3 psl.)

Kertinė Parastė

PAGERBKIME LIETUVIŠKĄ KNYGĄ

Praeitą kartą šioje parastėje buvo pasakyta, kad kultūringas žmogus gerbia savo protėvių palikimą ir stengiasi jį pažinti. Šį kartą norėtume pabrėžti, kad kultūringas žmogus stengiasi pažinti, kas jo tautiečių šiandien yra kuriam ar sukurtu. Ir čia vėl grįžtame prie lietuviškos knygos. Chicagoje per Vasario 16 minėjimą kalbėtojas ragino klausytojus nusipirkti bent po porą knygų per metus. Prašymas buvo labai kuklus, bet jis kartu išduoda ir auditoriją, kurią prašytojas prieš save turėjo ar vaizdavosi turįs. Juk siūlymas per metus nusipirkti bent dvi lietuviškas knygas (ir tai dar patriotų susirinkime) reiškia, kad knyga nesidomi. Todėl ir kyla klausimas, ar negalima būtų mūsų visuomenės šiais lietuviškos kultūros metais kokių nors būdu labiau sudominti lietuviška knyga. Ryšium su tuo norėtume iškelti keletą siūlymų.

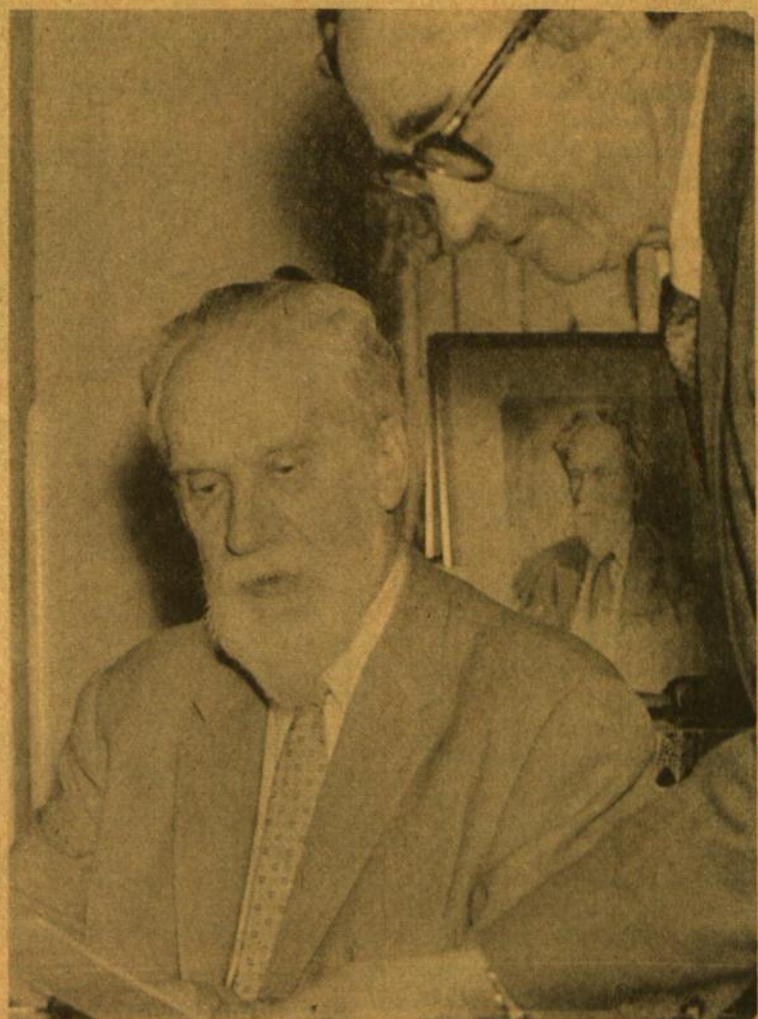
Pirmiausia kyla klausimas, ar mūsų knyga pakankamai reklamuojama. Amerikinės knygos ne tik recenzuojamos, bet ir plačiai reklamuojamos žurnaluose bei laikraščiuose. Kodėl neturėtų būti panašiai reklamuojama ir lietuviška knyga? Antra, bene būtų sveika plačiau praktikuoti vadina-

muosius naujų knygų "pristatymus" visuomenei specialiuose susirinkimuose, kaip jau kartais daroma. Trečia, būtų galima organizuoti popietes ar susirinkimus, kuriuose būtų aptariamasi lietuviškos knygos, diskutuojamos jų keliamos problemos.

Kai kuriose kolonijose veikia menininkų ar kitokie klubai, kitur kitokiais vardais vadina-

mos organizacijos, kurių susirinkimuose svarstomi visokie lietuviškos kultūros klausimai.

L. D.

Bern. Brazdžionis su prof. Mykolu Biržiška.

Nuotr. D. Čibo

Šiame numery:

- Bernardo Brazdžionio sukaikties.
- Išeišijos teatro temomis.
- "Gulbės giesmė" Chicagoje.
- Lituanistikos studijų reikalu.
- Stempuženės ir Lapinsko koncertas.
- Sovietų moksliniai falsifikatai.
- Mirė rašytojas Jonas Sliburis.
- Kultūrinė kronika.
- Nauji leidiniai.
- Moterų gyvenimas.

Poetas Bern. Brazdžionis su žmona Aldona.

Nuotr. D. Čibo

IŠEIVIJOS TEATRO TEMOMIS

Pasikalbėjimas su New Yorko Lietuvių teatro režisieriais Dalia Juknevičiūte ir Vytautu Valiuku

New Yorko Lietuvių teatras stato Kosto Ostrausko viena-veiksmį vaidinimą "Pypkę" (režisuoja Dalia Juknevičiūtė) ir Algirdo Landsbergio vienaveiksmį farsą "Barzdą" (režisuoja Vytautas Valiukas) balandžio mėn. 29 d., šeštadienį, 8 v. v. Van Wyck Junior High School, 85—05 144th Street, Jamaica, N. Y. Šia proga spausdiname pokalbį su režisieriais ne vien tik norėdami šį tą patirti apie spektaklį, bet ir plačiau pagvilinti išėivijos teatro temas.

KLAUSIMAI VYTAUTUI VALIUKUI

Kas, Jūsų nuomone, būdingiausia šių dienų išėivijos teatrui ir kokios jo ateities perspektyvos?

Sunku apibūdinti išėivijos teatrą, kada jo veik nėra, ir tenka apie jį kalbėti, sprendžiant iš kelių atsitiktinių pastatymų. Tas atsitiktinis vaidinimų pasirodymas, tur būt, bus būdingiausia žymė, rodanti išėivijos teatro nuovargį ir išsėimimą. Pradžioje turėtas entuziazmas ir viltys sukurti pastovesnį teatrą išblėso. Buvusių aktorių gretos retėja, žmonės pakerta nuovargis, nes spektakliai lipdomi nepaprastai sunkiose sąlygose. Didesnės gyvybės dar parodo mėgėjų trupės, vadovaujamose energingų buvusių profesionalų aktorių. Tikliu, kad tas išsėimimas nėra dar tik pereinamas reiškinys ir kad lietuviškam teatrui ateis pagalbon su nauja energija jauni žmonės, jau čia baigę teoretines studijas. Be jų pagalbos tikėtis padėties pagerėjimo būtų sunku.

Kitas svarbus reiškinys — tai žiūrovų sudėties keitimasis. Ankščiau žiūrovus sudarė vyresnioji karta, gyvenanti atsiminimais ir labiau norinti matyti tai, ką jie buvo matę Lietuvoje. Jų poreikius gana gerai patenkino ir patenkina mėgėjų trupės. Gi jaunoji karta, jau baigusi mokslus čia, yra kita publikos dalis, statanti jau griežtesnius meniškus reikalavimus lietuviškam vaidinimui. Deja, jos nedaug tesilanko lietuviškuose įvykiuose. Bet tai turėtų būti mūsų publikos pati gyviausioji dalis, sudaranti paklausą rimtam teatro darbui. Tai būtų žiūrovai ir mūsų pajėgiausieji dramaturgams, jau rašantiems naujų "idiom". Be abejo, teatro perspektyvos prašiesėtų, jeigu teatras susilauktų materialinės paramos (pinigų!). Iš kur?

Algirdo Landsbergio "Barzda" yra jau kelintas Jūsų statomas vaidinimas New Yorke. Kuo šis pastatymas išsiskiria ir kokia Jūsų režisūrinė kryptis?

Landsbergio "Barzda" parašyta stiliumi, dar iki šiol pas mus nebandytu. Šalia žodžio, literatūrinio dramos elemento, Landsbergis apšiai naudoja ir grynai sceninių elementų, kurie, skaitant veiklą, nekrenta akin, tačiau, realizuojant spektaklį, jie nemažiau svarbūs kaip ir žodis. Tai grynai fizinė mizantseca, gausus įvairių daiktų panaudojimas, muzikiniai efektai. Tas techniškas spektaklio apipavidalinimas sudaro sunkiausią dalį, statant vaidinimą mėgėjiškose sąlygose.

Jūs visuomet stengiatės įvesti į žanrus žmones į savo pastatymus. Pavyzdžiui, šiam dviejų vienaveiksmių vakarui vienam iš jų "Pypkę" režisuoti pakvietė Dalia Juknevičiūtę. Kaip sekasi dirbti su skirtingų kartų žmonėmis?

Reta laimė pasitaiko, kad į lietuvišką išėivijos teatrą ateina dirbti jaunas, talentingas, puikiai tam darbui pasiruošęs žmogus kaip Dalia Juknevičiūtė. Tremties teatre aš nedaug turėjau tokios talkos. Nepaprastai jos darbas ir kolegiškumą vertinu — turime suradę bendrą kalbą ir supratimą. Malonu yra paminėti, kad šiam vaidinimui pavyko pritraukti ir dau-

giau jaunų žmonių ir pasiaukojančio techniško personalo, kurie dirba tikrai su dideliu atsidėjimu. Būtų didelis teatrui nuostolis, jeigu nyki mūsų teatro aplinka atbaidytų juos nuo tolimesnio darbo.

Kokie Jūsų ateities planai teatro srityje?

Po šio spektaklio turiu numatę kitą sezoną išleisti lėlių vaidinimą, kurio darbas yra gero, kai įpusėjęs — yra dekoracijų eskizai (dailininko Vytauto Igno), veiklų tekstai (Dalia Bylaitienės), muzika (Giedrės Gudauskienės), net ir tekstas dalinai surepetuotas. Kas bus toliau — ateities parodys.

KLAUSIMAI DALIAI JUKNEVIČIŪTEI

Jūs baigėte dailės studijas Chicago Meno institute, jas gilinote Europoje, o vėliau vėl grįžote studijuoti — šį kartą į Chicago Goodmanio Teatro mokyklą, kurią prieš porą metų baigėte. Kas paskatino tai padaryti?

Skatinti — tikrai niekas ne- skatino. Greičiau daug kas atkalbinėjo. Šiandien nepajėgiau išvesti kokios atskirų priežasčių ar stimulų kreivės, vedančios į dramos studijų pasirinkimą. Gimiau ir augau beveik teatre. Pirmieji kūdikystės prisiminimai neatalidomi nuo teatro gyvenimo. Nešnekančiam apie mokykliniam amžių jau visai "rimtai" statytus "vaidinimus" prisimenu, kad teatras buvo mano pamėgdžiojamas nuo tada, kad iš viso pradėjau prisiminti.

Pažindama gerai ir amerikietiška ir išėivijos lietuvišką teatrą, pasakykite, kokie tarp jų skirtumai ir panašumai?

Platus žodis teatras. Amerikietiška teatrą pažįstu daugiau mažiau tik per Goodmanio studiją, kuri vis dėlto užima nemažą rolę vietinių teatrų sąstato. Todėl negalėčiau leisti išsamesnį nupasakojimą visos amerikietiško teatro situacijos, kuri šiandien itin problematiška visame kaleidoskope atskirų teatro meno šakų, kaip dramos literatūra, apimanti klasikus ir avangardus, rimtus dramatinės literatūros veikalus ir tik šiaip sau vaidinimus, galiausiai išėiviant už savo ribų į "non mat- rix" pastatymus, šiandien taip vadinamus "happenings"; profesiniai repertuariniai teatro kolektyvai, vasaros, taip vadinami, "stock" kolektyvai, komerciniai profesiniai teatrai, vietiniai mėgėjų arba "community" teatrai; teatro biznio visa komplikota sistema; teatrų unijos; teatrų agentūros siaurai besispecializuojančios tik artistų, tik režisierių, ar tik "producerių" reikalus. Teatro sąvokai dar integralinės dalys yra publika ir kritika. Visi šie elementai

Dramos "virtuvė": Prie stalo (iš kairės į deš.) "Barzdos" autorius Algirdas Landsbergis su savo režisierium Vytautu Valiuku, toliau "Pypkę" režisuoja Dalia Juknevičiūtė su autorium Kosta Ostrausku. Nuotr. Ged. Naujokaičio

sudaro tą neapsakomai sudėtingą teatro aparatą (atleiskit už išsireiškimą!). Ir kaip dabar atsakyti į užduotą klausimą ir pa- lyginant, kokie skirtumai ir panašumai tarp amerikietiško ir lietuviško teatro? Lietuviško teatro Amerikoje nėra. Yra vieno ar kelių spektaklių pasirodymai. Yra vienas kitas kolektyvas su profesiniais pasiruošusiais vadovais, su vienu kitu profesiniu aktorium. Tačiau ir visi profesionalai mūsų aktoriai šiandien žiauriai išstumti iš tos kategorijos, nes gyvena iš kitokio pragyvenimo šaltinio, o teatro darbą dirba ne profesinėse sąlygose.

Kosto Ostrausko "Pypkę" po Antano Skėmos "Sventosios In- gos" inscenizacijos praeitą rudienį Santaros - Šviesos stovyk- loje yra Jūsų antras režisūrinis darbas, kur tenka Jums irgi vaidinti. Mūsų sąlygose tai daž- nas atsitikimas. Kiek tai įma- nomas suderinti ir kuris užsiėm- mas arčiau širdies? Kas būdin- ga "Pypkės" pastatymui?

Vytauto Valiuko pakviesta ir suprasdama beveik neįmano- mas, į fantastiškus kompromi- sus vedančias mūsų teatrinės veiklos darbo sąlygas, negalė- jau atsisakyti režisuoti "Pypkės", kuriai buvo pasiūlytas toks stiprus sąstatas: Laima Vasi- liauskaitė, Vytautas Valiukas, Kazys Vasiliauskas. Na, ir įkilmpau. Mūsų repeticioms įpusėjus, mūsų Pypkutei — Lai- mui nusišypsavo laimė. Visos karjerės juk negali paaugti dėl vieno vaidinimo. Vasiliaus- kaitė iš sąstato pasitraukus, turėjau pati įstot susidariusiai nepatalisomai spragai užpildyti. Tiesiog neįsivaizduoju, kaip to- kį dvigubą uždavinį galima sėk- mingai išspręsti, neenukriau- džiant vienos (vaidybinės) arba antros (režisūrinės) pusės.

"Pypkės" pastatyme dailini- kas Romas Viesulas jau su pir- muoju savo dekoracijų eskizu inėšė visai vienaveiksmio inter- gyvent.

Bernardo Brazdžionio sukaktį minint

(Atkelta iš 1 psl.)

Asmeniškai man pačiam, kaip redaguojančiam "Draugo" kul- tūrinį priedą, nieko jame nera- šyti ir nepaskelbti apie Bernar- do Brazdžionio sukaktį būtų la- bai skaudu ir sunku. Brazdžio- niui jaučiu giliausią dėkingumą nuo pat pirmųjų savo paties kontaktų su literatūra. Žinau, kad panašius jausmus Jubilatio poeto atžvilgiu turi ir visi kiti mano kartos rašytojai. Juk ne vienas jų savo jaunystės raštų bandymus kaip tik pirmą kartą atspausdino kadaise Brazdžio- nio redaguotuose "Ateities Spinduliuose". Juos redaguoda- mas, Brazdžionis laiškais ir as- meniškų kontaktų patarinėjo mums "bloziniams" gimnazis- tams, kaip ir ką rašyti; kiek ūgtelėje, mes mintinai mokėjo-

P. ŠILEIKIS, O.P.

Ortopėdas, Protėstas
Aparatų, Protezų, Med. ban-
džai, Spec. pagalba kojom
(Arch Support) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PRospect 6-5084
Val. 9-4 ir 6-8, Šeštad. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR
GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val. kasdien 10-12 val. ir 7-9 v.
vak. Šeštadienis 10-1 val. Trečia-
dienį uždaryta. Ligonius priimami
sustatrus.
Ofiso telefonas: PR 8-3239
Rez. telef. WA 5-5076

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIA
6449 So. Pulaski Road (Crawford
(Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti HU 8-3222

DR. S. BIEŽIS

CHIRURGAS
Ofisas 3148 West 63rd Street
Tel. PRospect 6-1717
Resid. 3241 West 66th Place
Tel.: REpublic 7-7868

DR. VL. BLAŽYS

PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampus 63-608 ir California
Val.: kasdien nuo 9-3 val. vak.
Šeštad. 2-4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutar-
Ofiso telef. 476-4042
Resid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS

Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 N. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois

PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9
antr., penktad. 1-5, treč. ir šešt. tik
sustatrus.
Tel. ofiso HE 4-5758; rez. HI 5-3235

DR. S. ir M. BUDRYS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir Alergija
2751 West 51st Street
Valandos: pirm., antr., ketv. ir
penktad. 2-9 val. v.
Šeštad. 10 v. r. iki 1 v. popiet.
Ligonius prima pagal susitarimą.

me ištisus jo rinkinius ir bren- dome plačioje jo paunksmėje.

Tiesa, dar vėliau, kada mano kartos literatams reikėjo arba susirasti autentiškąjį savąjį žo- dį arba visai nutilti, neapsieita ir be aštresnio vyresniųjų ir jaunesniųjų dialogo. Tačiau, ma- nytume, kad tai buvo natūralus, ne pirmutinis ir ne paskutinis, bet kiekvieno laikotarpiu besi- kartojantis dialogas tarp kartų, kada, jausmams įsisiūbavus, ir vieniems ir kitiems išsprūsta gal ir ne visai būtinas žodis. Nežiūrint to, kiek dabar jaučiu,

Ofiso 735-4477; Rez. PR. 8-6960

DR. E. DECKYS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG
6449 So. Pulaski Road
(Valandos pagal susitarimą)

Rez. GI 8-0878

DR. W. M. EISIN-EISINAS

Akuserija ir moterų ligos
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne-
atliepia, skambinti MI 3-0001

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-6867

DR. B. GAIZIONAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akuserija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val: kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak.
Šešt. 12-2 v. p. p.
Trečadieniais uždaryta

Ofiso tel. PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12 iki 3 v. r. nuo 6 iki 8 v. v.
Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022, Rez. PR 8-6960

DR. E. JATULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val.: kasdien nuo 6 iki 9 v. v.;
šešt. nuo 9 iki 12 val.; arba susi-
staturas

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6
iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta.

Ofiso ir buto tel. Olympe 2-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad.
ir šeštad. tik susitarus.

Ofiso 585-2525, Rez. TR 3-0281

DR. ALG. KAVALIŪNAS

VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 So. Pulaski Road

Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo
3-4 ir 6-9 ir pagal susitarimą.

DR. WALTER J. KIRSTUK

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvių gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-4 val. v. p. p. 6-8
val. vak. Šeštad. 12-4 val., trečiad.
uždaryta.

Tel. ofiso ir buto Olympe 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus trečadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo
6-8 val. vakar. Trečiad. nuo
11 val. ryto iki 1 val. p. p. Šeštad.
11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso tel. HE 7-1168
Rez. tel. 339-2919

DR. MARIJA LINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telefonas HEemlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso PR 8-7773, Rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirm., ketv. 5-8 v. vak.,
antr., ir penkt. 1-4 val.
Prilimnėja tik susitarus

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 8-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v.
Šeštad. 9 v. r. — 3 v. p. p.

DR. A. PUSTELNIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. ofiso PR 6-7800; Namų 925-769
SPEC. VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 val. p. p.
Išskyrus trečadienį

Tel. 423-2660

DR. E. RINGUS

RENTGENOLOGAS
9760 S. Kedzie Ave.
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir
šešt. 8 v. r. iki 3 v. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS

SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš šv. Kryžiaus ligoninė
VAL.: pirm., antr., ketv., penkt.
nuo 9 iki 12 v. ryto ir nuo 6 v. v.
Šeštad. nuo 2-4. Trečadieniais ir
kitu laiku susitarus telefonu:
Telef. REpublic 7-2290

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.

Tikrina akis ir pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381

VAL.: 1 v. p. p. iki 8 v. v. kasdien,
trečadieniais uždaryta; šeštadieniais
nuo 10 v. r. iki 1 val. popiet.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA
Ofisas 2454 West 71st St.
Val. antr., antr. nuo 2-5 popiet,
ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telef. 776-2880
Rez. telef. PR 9-6730

DR. ALDONA ŠIMKUS

AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIA
PRITAIKO AKINIUS
15542 S. Cleora, Oak Forest, Ill
Kabineto tel. 687-2020
Namų tel. 839-1071
Vizitai pagal susitarimą.

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REpublic 5-4410
Rez. tel. GRowebill 6-0617
Valandos: pirm., ir ketv. nuo 12 iki
2 v. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. v.; antr.
ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir
vakarius pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71 Street
Telefonas 925-8296
Valandos: 2-8 v. v., penkt., 10-12
v. r., 2-8 val. vak. Šešt. 1-4 v. v.
Sėkmad. ir trečiad. — uždaryta.
Rez. tel. WA 5-3099.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ
LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir
penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki
8 v. v. Šeštad. 2-4 v. popiet ir kitu
laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Prilimnėja ligonius tik susitarus
Val.: 2-4 p. p. ir 6-8 v. vak.
Treč. ir šeštad. uždaryta

Telefonas — GRowebill 6-2823.

DR. A. VALIS-LABOKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKUSERIJA IR
MOTERŲ LIGOS
2524 West 69th Street
Valandos: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. vak.
Šeštadieniais 1 iki 4 val.
Trečadienį uždaryta.

Tel. PRospect 6-9400

DR. ONA VASKEVIČIUS

(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6643 S. Albany Ave.
Val.: pirm., antr., ketv. 6-8 v. v.
vak.; penkt. ir šeštad. 2-4 popiet.
Kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. p. p. ir 7 iki 8 v. v.
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą.

Ofiso tel. 767-2141, Namų 636-4850

DR. PETRAS ZLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Val.: pirm., antr., penktad. 1-4
v. r. 6-8 v. ketv. 6-8 v. vak.
Šeštad. 10-2 v.

Tėvas (K. Vasiliauskas), Mama (A. Juknevičiūtė), Kareivis (E. Vaičiulis), Kiekvienis (P. Sandaravičius) ir Vadas (Vyt. Valiukas) — akimirka iš A. Landsbergio "Barzdos" repeticijos. Premjera kartu su K. Ostrausko "Pypkę" įvyksta balandžio 29 d., 8 val. vakare, Van Wyck Junior High mokyklos salėje, 85-05 144th Street, Jamaica, N.Y.

Nuotrauka G. Naujokaičio

IR KELY BEGALINĖS KELIONĖS

(Atkelta iš 1 psl.)

Nerenkit man, grabadirbiai, paauksintų grabų!
Man duokit kėsnį tėviškės
gimtosios duonos.
Man duokit sidabrinį lašą
tėviškės šaltinio. —
Aš noriu gyvas būt, aš noriu
gyvas būt!

Ir atbalsis:

Ašarom palaistyk gimtą žemės
grumstą.
Kelsis prasikalus laisvės lėlį...
Pažiūrėk, kiek brolių aukso
jūron grimsta...
Kraujo klony skleidžias lašvės
lėlija, —
Tu išbrisk į šventą savo žemės
krantą.
Kur kančios katarsis puošia
gyvą ją...

Taip, neskubinkite, grabadirbiai, kalti juodo, nei auksinio karsto, — Poetas gyvas! Jis šiandien labiau gyvas, nei jaunystėje, nes kančių katarsis puošia tautas, puošia ir poetų sielas.

Retai mes, laimingieji losangeliečiai, girdime Poetą viešai; bet užtat charakteringai atsiliepė p. D. apie jo vėliausią pasirodymą: "Visa buvo įdomu, bet Brazdžionio eiles taip išgyvenau, net širdį suspaudė, net nebežinau, apie ką jis į pabaigą skaitė..."

Ir kitos jautrios dūšios, p. J., išsireiškimas: "Gėda mums, gerai prasikūrusiems Amerikoje lietuviams, kad negalime atitraukti Brazdžionio nuo mašinos, sudaryti jam progą gyvent vien lietuvių kultūrai..."

Gili vakarą, paliekant žydinčių krūmų apsuptą Poeto namelį, atskambėjo posmai:

Kai kruvinam saulėtekio ėjau,
užmiršęs laimės duoklę,
Tu man tarei: Kentėk!

Tada neklausiau: Kur? Kur tu,
kurtus rytojų?
Kokia paslėps, kokia priglaus ir
neišduos giria?...

Ir niekas niekur niekados širdies
ramybės nežadės,
Ir gersi ašarų marias, bus duona
suodys juodos,
Mirtis kvatodama užpūs paskutines
žvaigždes...

Tai iš "Vidudienio sodų", premijuoto (ir per eilę metų dar neišpildyto) leidinio, kur Poetas, formos meistras, gilus menininkas, lyriškose akimirkose tragišką žmogaus misiją spėjantis.

"VIDUDIENIO SODŲ" PAKRAŠČIUOSE.

a. Balsai pavergtoje tėvynėje.

Iki šiol Bernardas Brazdžionis dar nėra susilaukęs platesnės savo kūrybos studijos. Ar jis jau pamirštas? Ar kitos priežastys verčia mūsų rašto žmonių duoklę sava tautai apeiti?

Gimtinėje apie 10–15 m. Brazdžionis buvo šmeižiamas. Jo kūryba pravaržiuojama "grabų ir kapų" poezija (kitados trečiafrontininkų sugalvotu vardu). E. Miežėlaitis (1953 m.) jį parafrazavo: "Per pasaulį keliauja šuva, su Vatikano ir Walstrytu susirišęs". Po metų T. Tilvytis savo raštuose (1. mame tome, 248 psl.) jį išvadinio šunim, beždžione. Vėliau J. Šimkus jo kūrybą minėjo, kaip "giesmėmis cypiančią literatūrą". Kritikas V. Galinis teigė, kad B. Brazdžionis nebūtų iš Lietuvos bėgęs, jei ne ateitininkų pinklės. Ir vėl T. Tilvytis "Tiesoje" prabilo, kad "kapitalistų veiklą laimina kun. Kapočius, o apdainuoja trubadūrai Brazdžionis ir Kossu Aleksandriškis (Aistis).

Kodėl komunistams taip užkliuvo niekad nepolitkavęs rašytojas? Todėl, kad B. Brazdžionis yra didelis poetas, bet jų nebeprasiekiamas priversti tarnauti saviems tikslams, kad neįmanoma nutildyti poeto laisvės troškimo giesmės. O B. Brazdžionio kūrybos įtaka tokia didelė tautai, kad reikėjo šių dirbtinių šmeižtų pagalba ištrinti

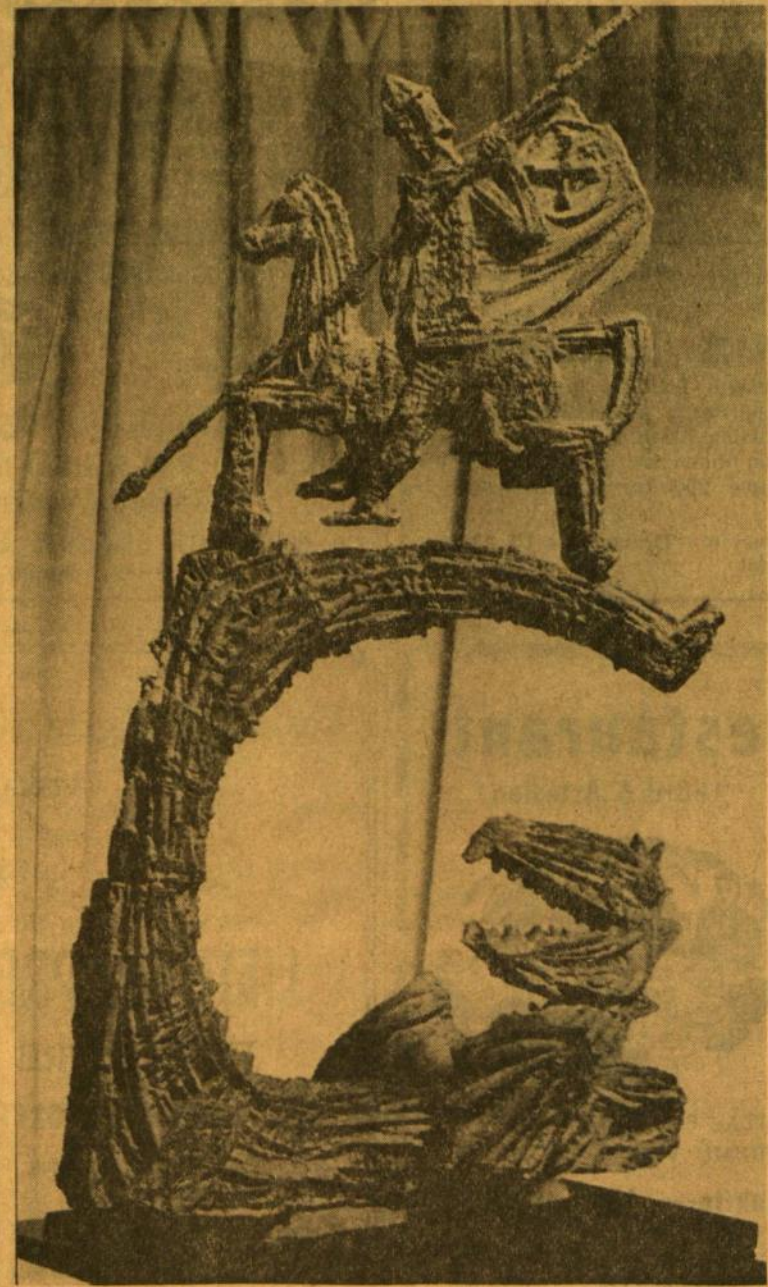
Poetą iš lietuvių širdžių. Ar ištrinė? Ne! Iš Lietuvos atvyksta ir atvirosni laikai prasiitaria, kaip B. Brazdžionio (ir kitų laisvųjų rašytojų) knygos iš rankų į rankas ten eidavę ir tebeina iki šiol; kaip studentai grobstę rinkinį "Per pasaulį keliauja žmogus"; kaip viena moteriškė turėjusi visą Kauną pereiti, kol suradusi knygą. Ir pačiuose komunistų rašytojuose B. Brazdžionio įtaka žymi. Justinas Marcinkevičius rašė: "Per pasaulį keliauja jaunystė", "Jie laimingi — jis, vienas, jis vienas..." Ar tai ne brazdžioniški posmai? Net ir E. Miežėlaitis, rašydamas apie keliones Vakarų Europoje, eiliuoja: "Ką parvežt tau iš Romos?" — "Didžiosis Kryžkelės" rinkiny buvo B. Brazdžionio eil.: "Ką tau parnešti dovanų?"

Pagaliau, komunistai suprato, kad B. Brazdžionio sunaikinti nepajėgs. Ir ėmė atitaisyti ankstesnius niekšiškus ėjimus; ėmė šen ten pagarbiai cituoti B. Brazdžionio eilėraščius, o 1965 m. išleistoje "Literatūros istorijoje" jau tas pats E. Miežėlaitis paskiria mūsų Poetui beveik tris puslapius, pripažindamas jo kūrybą gera poezija, vadindamas jį "Taleningu vakarykščios dienos (reiškia, laisvos Lietuvos) poetu".

b. Šiapus Atlanto.

"Vidudienio sodai" ir ankstyvesnioji mūsų Poeto kūryba suprantama, yra brangi daugumai išeivijos lietuvių, gimusių Tėvynėje ar pabėgėlių stovyklose. Kas pripildė mūsų švenčių, mokyklų deklamacijų? — Eilėraščiai iš "Ženklių ir stebuklų", "Kunigaikščių miesto", "Svetimų kalnų", "Šiaurės pašvaistės"... Jaunesnieji deklamuoja "Meškiuką Rudnosiuką", eilutes iš "Tėvų namelių", "Po Tėvynės dangumi" ir kitų Vytės Nemūnėlio rinkinių.

Ir jeigu pernykščiame Jaunimo kongrese Poetas nebuvo tinkamai pastebėtas ir išskirtas, tai tik akivaizdžiai prasikliso vienas mūsų charakteringas bruožas — pirmoje eilėje galvoti apie save. Tas pat buvo pakartota ir Religinio kongreso metu Washington, — ten irgi poetų nepasigėsta, — tą patį regime ir kitomis tautinėmis progomis. O vis tiek brazdžioniška dvasia skambėjo B. Budriūno Kantatoje, skambėjo deklamacijų atsidūsėjimuose:

Vytautas Raulinaitis

Sv. Jurgis (Inž. A. Sabalia nuosavybė)

O, Vėšpatie, rudens didysis medis.
Ir židiny šaltos širdies žiemų.

O, šio gyvenimo šviesi šeherezade,
O ilgesy, o žavesy namų...

SKAISTUS IR TURTINGAS PAVAKARYS.

a. Amžiaus pilnatis.

Ir prisipildė žemės upių saikas,
Ir apsemia ir klonius ir namus vanduo;
Ir vėl ateina širdžiai mano laikas —
Ruduo.

O, potvyni, ateik, ateik —
kartojau
Ir su malda pasveikinau
pirmuosius verpetus;
Ir atiduodu amžiams, ką
nešiojau —
Metus.

Mūsų Poetas gyvena žemėje ir lyg negyveno žemėje. Lašėjo metai, sulašėjo į brandaus amžiaus pilnybę; nesukranta turtų, jais neapdrausta senatvė, jokios monografijos neparašyta. Rašyta, redaguota, sapnuota, ilgėtasi, siekta, rinkta grožio grūdėliai į eilėraščius, į puslapius, kad kitiems jie spindėtų.

Ir ėjau.
Dainavau.
Ir sustojau.
Ir sustojau prie mažo upelio,
— Palisėsiu, — tariau, —
pagaliau...
Ir atsakė padangių ereliai:
Ne — keliauk!
Ne — keliauk!
Ne — keliauk!

Griauna lieptus ir nuneša tiltus.
Aš mačiau, ta upelė linksma...
— Kaip srovė, — tarė man, —
nepailsęs
Būk ir tu kaip srovė amžina!

Poetui gyventi ir negyventi žemėje, būti amžina srove, nesusikrauti apčiuopiamų turtų, bet paskleisti tautoje kitokius turtus, padėjo ta asmenybė, kuri vis buvo drauge, dalijosi nedalia ir sapnais, kuri apšodino Indiją gatvėje namelių krūmais ir žydinčiomis gėlėmis.

Tu man buvai kaip sparnas paukščiui...
Aldona, drauge mano miela...

Iš "Svetimų kalnų" rinkinio pakartota, kaip dedikacija, "Vidudienio sodų" pirmame puslapy. Ta asmenybė — tai Poeto žmona.

b. 40-ties metų platumo kūrybinė vaga.

Nors pirmas B. Brazdžionio eilėraštis buvo J. Griniaus at-

Poetas Bernardas Brazdžionis, sulaukęs 60 metų amžiaus.
Nuotr. L. Kančausko

spautas "Pavasary" 1924 m., antras — 1925 m. "Ateity", bet Poetas pats savo tikrą kūrybinio kelio pradžią pripažįsta nuo 1927 metų. Nuo to laiko prasi-

deda jo plati kūrybinė veikla ir vienas po kito ateina į pasaulį poezijos leidiniai. Apžvelgti plačią Poeto kūrybą — ne šio rašinio tikslas. Šiais Poeto amžiaus (60) ir kūrybos (40) suakties metais, reikia manyti, pasirodys dar ir daugiau straipsnių ir gilesnių studijų.

c. Brazdžionio daigai.

Amžių aukuro ugnį tą ugnį uždegei, Poete, pirmas tu
Ir, per amžių perbėgęs bedugnę,
Perdavei kitam...

Kūryba nėra vieno žmogaus nuosavybė. Poetas gavo "ilgesingą sielą" iš savo genties, brendo sielos grožy bei jos tragiškame likime. Ir jo kūryba srovėmis, upeliais, trykšklėmis tvino į kitas, jaunesnes, sielas; vis dar gaivindama ir daigindama naujus daigus. Prisimena Los Angeles viena jauna ponija, po pamaldų iš V. Prižginto perkanti Vytės Nemūnėlio knygas savo kūdikui, kai ji to kūdikio dar tik laukė... Girdi, kai gims, kai paaugs, tegu mokysis tų eilučių, kurių ir ją mažą mama išmokė, o vėliau skatino skaityti ir kitas B. Brazdžionio knygas.

Aš būsiu vis tavy, o žeme, gyvas,
Ir tavyje tava giesmė, tauta,
Ir tavo laisvės atgarsis ankstyvas.
Ir tavo skausmo veltumas vėlyvas,
Mirty — gyvenimo krivulė iškelta.

Poetai yra krivulė gyvos tautos kultūrinio žibinto. Poetai yra kartų junginys, tiltas iš sielos į sielą, per neviltes bedugnes, iš nakties į aušrą...

Kažin, kas vėlei mūsų vietoj
Gyvens — pasens, klajos ir klys,
kaip mes,
Praras dangaus jį žemę pažadėtą,
Bet gyvą neš širdy per visą
svietą

Poetas prisipažįsta, kad, nors iš jauniausių dienų domėjosi ir skaitė pasaulinių rašytojų kūrinius, veikė jį ir savieji: mokėsi iš Putino, žavėjosi Kirša, brangino Aistį ir kitus...

Panašiai negalėtų užginėti ir iškilieji jaunesnės kartos (po B. B.) mūsų poetai, kad jie savo kely nesizavėjo Brazdžioniu ir nesimokė iš jo. K. Bradūnas, Nagys, Niliūnas, Jirkus, Švaibaitė, net ir Mackus, Sadūnaitė ir kiti. Šie, be abejo, savus poetinius šaltinius, be kita ko, prišiurbė ir iš sudėtingų Vakarų kultūros dirvožemių. Iš tų pat Vakarų siurbėsi ir B. Brazdžionis; iš jo ir per jį visa tai nu-

tekėjo į kitus, išsifermentuodami, išskaidrėdami, kiekvienoj sieloj kitaip ištrykdamai.

Ar nešat jūs pasaulyje paklydę broliai,
Jos vardą, jos gyvybę ir jos garbę širdyje?
Artėja tėviškės dienų pakrantės atitolę...
(O jūs vis tolaitė, vis tolaitė, deja...)

Ar šios eilutės neatskambėjo Mykolo Vilties "Neparašytų laišku" šauksmo? Ar nėra mūsų Poeto posmuose panašaus rūpesčio, kurį neišdailintais posmais išreiškė, žūstančių mūsų brolių lūpomis, iš mirties nagų ištrūkęs "laiškus" autorius?

Numirę kalba, kad girdėtų kurtiniai
Ir kad pasiektų jų šviesa akis aklyjų —

BERNARDO BRAZDŽIONIO METAIS —

Žemės nepamilę, pėdsakus giliai įmyne...
Mūsų Jubilatas atsisakė pagerbimų spaudoje ir salėse.

Bet argi mes klausim: ar galim? Nesiklausė "Darbininkas", nei mokykla Clevelande. Kalifornijos Bendruomenė pasirinko Poetą kandidatų į Tarybą; Vokietijos lietuvių pakvietė jį šią vasarą studijų dienoms; losangeliečiai, tikriausiai, originaliai savo Poetą pagerbs ir išleis kelionei į Europą... Dailiųjų Menų klubas (poetei dr. E. Tumienai pirmiausia Poeto jubiliejų prisiminus ir jo pagerbimo reikalingumą iškelus) specialiu susirinkimu B. Brazdžionį atžymėjo ir įteikė jam gražų adresą bei dovaną. Poetą prisimena žmonės, kuriems jis brangus ir reikalingas.

Palieka pėdsakus akis uždegenčias auksas,
Suspindi turtas — neturte, šviesoj tamsa.
Kad nuogu sielos veidu, vakaro sulaukus,
Sutiktum skausmą, tartum spindulį rasi.

Kad žemės kloniuos žmonės žemės nepamiltų,
Palieka pėdsakus palaimintiems dangus,
Kad nenupultų pasmerkti nuo laimės tilto,
Palieka pėdsakus išeinantis žmogus...

Mūsų Poetas nėra dar "išeinantis žmogus". Jo skaistus pavakarys dar pilnas gyvybės, naujų planų ir jėgos. Mes, laimingieji losangeliečiai, žinome jo rūpestį lietuvių kultūra, tautos ateitimi; mes pažįstame jo puikų samojų, ironiją gyvenimo dėmės, pasiilgimą naujų šviesų... Jei ir nėra jo įvairiose valdybose, bet jo poezijos dvasia yra mūsų organizacijose, pamoksluose, dainose ir giesmėse, kantatose, lituanistinėse klasėse, Bendruomenės suėjimuose...

(Nukelta į 5 psl.)

Bernardas Brazdžionis

DARŽININKAS

Aš visą pavasarį mielą
Gėlytes daržė sodinau
Ir sutemų pilną lūšnelę
Visai užmiršau, užmiršau.

Už lango alyvos pražydo.
Alyvos žydėjo širdy.
Ir sulą išgėrė ir midų
Tie baisūs šešėliai, juodi.

Nebūtų čia saulė viešėjus,
Negrįžtų ruduo nei šalna.
Ir taip apie vargo žegnotus arėjus
Liūdnei neskambėtų da na.

Pabiro dvi ašaros, brangūs safirai,
Ir žėri ne žemės ugnim.
Ir dienos į saulę pasiviro...
Kas bus, o kas bus su manim...

Aš visą pavasarį mielą
Gėlytes daržė sodinau
Ir sutemų pilną lūšnelę
Visai užmiršau, užmiršau.

1929. V. 21

ATEITIES PAVEIKSLAS

Mūsų gyvenimas kaip samanė bitelė
Vėlyvą vakarą į avilį parskeis,
Jau bus daina nutilusi, jau bus gražiai pašalę —
Kaip Dievo mintys susirinksim pas duris.

Ant šilo samanės žalios su širdimi pražilusiai
Gal verks jaunystė už paklydusias maldas, ir verkiančiai
dangus jai iarišimą duos,
Ir tuje, mylima, ir tu gal su manim per vienąnakt pražils,
Ir bijūnėliai nežydės veiduos.

Pas ugnį tolimą regėsim taip save susėdusius,
Iš siluėtų pastatysim sau tėvų gūžtelės žuvusius namus,
Lig paskutinio saulės spindulio žydės ten aukso vynuoginis žiedas

Ir nuomete baltam pirmoji mūsų meilė eis pro mus.

Dvarus ir turtus atiduos karaliai
Ir karalienės — perlus, smaragdus,
Ir tavo vardas, Jėzau, mirties žaismas pastoralė
Saldžiausioji paguoda bus ir prieglobstis nežemiškai saldus.

Vienuoliai ir vienuolės šalto mūro sienose,
Aukšti hierarchai ir žemi tarnai
Iš mėnesienos vaikščiojo į mėnesieną
Ir nesurado tavo tako, Kristau, į tenai.

Mes į tenai su aidu, einančių per lauką,
Mes į tenai su sausu eglio spygileliu
Taip nukeliausime nepasipuošę ir vienplaukiai
Pagruodžių vėlinių keliu.

Pas paslapties iš Kalno prasimušusį upelį
Ten mūsų siela pasilenks, ir atsigers, ir atsisaus sunykusi,
Ir bus žydrėnė už vaivorykštės opalą
Sventųjų iškilimų šventų žolių vainikuose.

Užmiršk žmogaus prisirimą tuščią
Ir pažadus tau, žeme, nemumir ir jo mylėjimą užmiršk, ir
daugelį ir daugelį sapnų, —
Antai jau temt pradės, antai jau laivas keliai, ir bangos užčioja,
Ir aš į uostą Viešpaties be poilsio einu.

1934. IX. 9

VASAROS LIETUS

Nakčia už lango, tartum jūra begalinė,
Apsėmusi žvaigždes ir tolimus skl'autus,
Apsėmęs sodą ir žmogaus išvargintą krūtinę,
Kaip okeanas ošia vasaros lietus.

Ir ošime jo tu girdi, kaip kyla jėgas,
Kaip geria palaimą nuvytusį žolę,
Ir kaip šaknelė, po velėna atsigavus,
Į dangų stiebias... Ir dulkėta pakelė

Vėl pasit'es'a žalia kilima, ir medžių
Dainuoja lapai vėl gyvybės kupini,
Ir tu, kaip tėviškės pakluonė kadai kadžių,
Vėl pirmą potvynį širdy išgyveni...

Ir žingsnių vėl klausai įpykusio perkūno,
Kai naktį perskelia žaibų žara šviesi,
Ir vėl nucina šiurpuliai šalti per kūną,
Ir vėl toks mažas tu, toks vaikas tu esi...

O ten už lango, tartum jūra begalinė,
Apsėmusi žvaigždes ir tolimus skl'autus,
Apsėmęs sodą, sielą, naktį ir krūtinę,
Kaip jūra, ošia vasaros lietus.

"Vidudienio sodai" 1961

KRIVULĖ

Aš amžinai regiu tave, didžioji
Aukštų padangių šiaurės melsvuma,
Su pumpurais pabudusių pagojų
Ir su rudens paukščių paskutiniuoju
Nešu tau džiaugsmo dainą, kai žiema.

Aš vėl šaukiu tave, o amžių upe,
Kad nustum tu, suskaldžiusi, ledus,
Ir kad ūkai, tėvų sodybą supę,
Pakiltų... Ir kad sūnūs nesuklupe
Krantan išneštų kritusių vardus.

Aš būsiu vis tavy, o žeme, gyvas,
Ir tavyje tava giesmė, tauta,
Ir tavo laisvės atgarsis ankstyvas,
Ir tavo skausmo veltumas vėlyvas,
Mirty — gyvenimo krivulė iškelta.

"Vidudienio sodai" 1961

„GULBĖS GIESMĖ“ CHICAGOJE

ANATOLIJS KAIRYS

Hamiltono dramos mėgėjų teatras AUKURAS, vadovaujamas akt. E. Dauguvietės - Kudabienės, balandžio 15 ir 16 d. gastroliauo Chicagoje, parodydamas vietinei lietuvių visuomenei J. Griniaus istorišką 6 veiksmų dramą GULBĖS GIESMĖ. Šis veikalas prieš kelerius metus buvo papuoštas tradicine Lietuvių rašytojų d-jos premija ir yra plačiai mūsų spaudoje gvildenamas. Todėl čia nebeliešime veikalo idėjos, teksto ar struktūros, bet tenkinsimės tik pastatymiais hamiltoniečių laimėjimais.

I spektaklį ėjome be didelių vilčių ar iliuzijų. Žinojome, kad veikalas yra istorinis ir komplikotas tiek scenos technika, tiek charakterių platumu. Suvaizdinti Boną, tą kaprizingą ir išdidžią Neapolio karalių dukterį, arba Žygimantą Augustą, trijų šimtmečių senumo Gedimino giminės atžalą, ar kitus ano meto Lietuvos - Lenkijos didikus yra beveik neįmanomas uždavinys daugiau ar mažiau Lietuvos kaimo sūniui bei dukrai. Parodyti Barborą Radvilaitę lenkų karaliaus dvaro intrigose, patiems ty intrigų nežinant ir politinės padėties neįsivaizduojant, vaizduiškai kalbant, yra tuščios pastangos. Todėl būtume neteisingi, jei mes intume kritikuoti gestus, judesius, žingsnius ar kitus didikų išorinės manifestacijos bruožus. Mes viso šito neįlaikėme ir nesitikiu, todėl ir neapsivylėme. Ką pamatėme, tas mus džiugino, nes pamatėme daugiau, negu tikėjome.

Dvasinio džiaugsmo didesni ar mažesni kiekiai pasirodė tose vietose, kur buvo atsisakyta vaidybos, o leista prasižvelgti žmogiskojo išgyvenimo apraiškoms, net užsimirštant, kad esama scenoje: melai, kanciai, tiesai. Kentėjome kartu su Barborą, trokšdami jai laimėjimo, ir linkėjom piktą kerštingą Boną — tačiau Barboros kancios ir nelaimės publikai ašarų neišspaudė. Nežiūrint, kiek kartų buvo šaukta „melas, šmeižtas, apgavystė“ etc., bet tai buvo tik sausi žodžiai, nes pačių intrigų nesimantė ar bent jų nebuvo parodyta — kas labai trukdė suprasti Barboros kancias. Idėjinė prasmė Barborą yra nuskrūstas charakteris — kažkas jai pagallėjo tikrųjų ginklų. Ji pralaimi, nors jos vyras yra Lenkijos karalius. Tokio pralaimėjimo žiūroviui nepriima — greičiau užsigauja, negu susigraudina. Todėl ir Barboros kancija yra jos vienos kancija. Reikėtų dar vieno paveiklo, kur Barborą suspindėtų kaip karalienę ir laimėtoją, priversdama net pačią Boną jai nusilenkti — kas istoriškai būtų tikra. Po to mirtis ir Augusto liūdesys nebūtų reikšmingi dalykai.

Veikalas buvo gerokai apkarpytas ir sutrumpintas. Ar toks sutrumpinimas išėjo autoriui į naudą, klausimą paliekame atviru, nes mūsų atsakymas būtų neigiamas. Man pirmą kartą teko išgyventi keistą jausinį įspūdį: lauki veiksmo tautos, o sulauki pradžia. Kiekviename sekusiame veiksmo, įskaitant ir epilogą, jautėsi, kad veiksmas tik prasidėjęs, ne tęsiasi ar baigiasi, kaip turėtų būti. Kodėl režisierė šestąjį veiksmą, kurį autorius teisingai pavadino SEŠTILIU, pakeitė į epilogą? Veikalą trumpinant, buvo sutrumpintas ir veikėjų sąrašas — 4-5 aktoriai.

Turime pripažinti, kad E. Dauguvietė sušvytėjo žvaigždė. Ji geriausiai atliko karalienės Bonos, piktos uošvės, vaidmenį. Ji ir kalbėjo aiškiausiai ir jos kalbą lydėjo teisingi rankų bei viso kūno judesiai. Nežiūrint neigiamo vaidmens, jos pasirodymas scenoje atgaivino davo žiūrovą, sužadindamas jame dėmesį vietomis gana monotoniškai slenkančiai veiksmo eiga.

Iš jos vaidybos galima pasimokyti. Ir čia pasitvirtino taisyklė, kad blogi charakteriai ir rašytojams ir režisieriams geriau sekasi įkūnyti.

Reikia atkreipti palankų žvilgsnį į akt. A. Žilvytienę, prikėlusią iš numirusių Barborą Radvilaitę. Ji vaidino nuoširdžiai, įtikinančiai ir, kas svarbiausia, laisvai. Jos susitikimas su Augustu I v. priklauso prie gražiausių sukurtų scenų visame pastatyme. Akt. A. Stasevičius, vaidinęs Žygimantą Augustą, stokojo fizinės ekspresijos, žodinių pastangų. Jis kalbėjo per žemai, per tyliai, per nesuinteresuotai — atrodė, kad jis gina kitus, ne pats save, lyg jam būtų nesvarbu jo ar jo žmonos likimas. Jei norėta sukurti silpnavaio karaliaus tipą, tai jis nebuvo jau toks silpnavaalis, nes nepasidavė motinos įtakai. Todėl Stasevičiaus sukurta Žygimantas mūsų neįtikina.

Pasilmtus vaidmenis gerai atliko, be jau minėtų, dar K. Bungalda (Radvila Rudasis), V. Parnavas (vysk. Maciejevskis), K. Meškauskienė (Barboros motina), D. Kudabaitė (burtininkė) ir A. Ulbinas (ark. Dzieržogovskis). Kelios scenos buvo pasigerėtos, pvz. be jau minėtos susitikimo scenos Barboros su Augustu I v., puiki buvo Augustas ir Bonos dvikova, o taipgi Barboros su Dzieržogovskiu IV v. scena. Visame Barboros kancios epizode burtininkė Zėrida yra mažiausiai reikalinga. Astrologas ją geriau pavaduotų.

Dekoracijos, turint minty kelionę ir scenos dydį, buvo geros ir atliktos švariai. Laikmečio rūbai puikūs, tik mes abejojame, ar Radvilų rūmuose tarnaitės dėvėjo tautiniais rūbais su

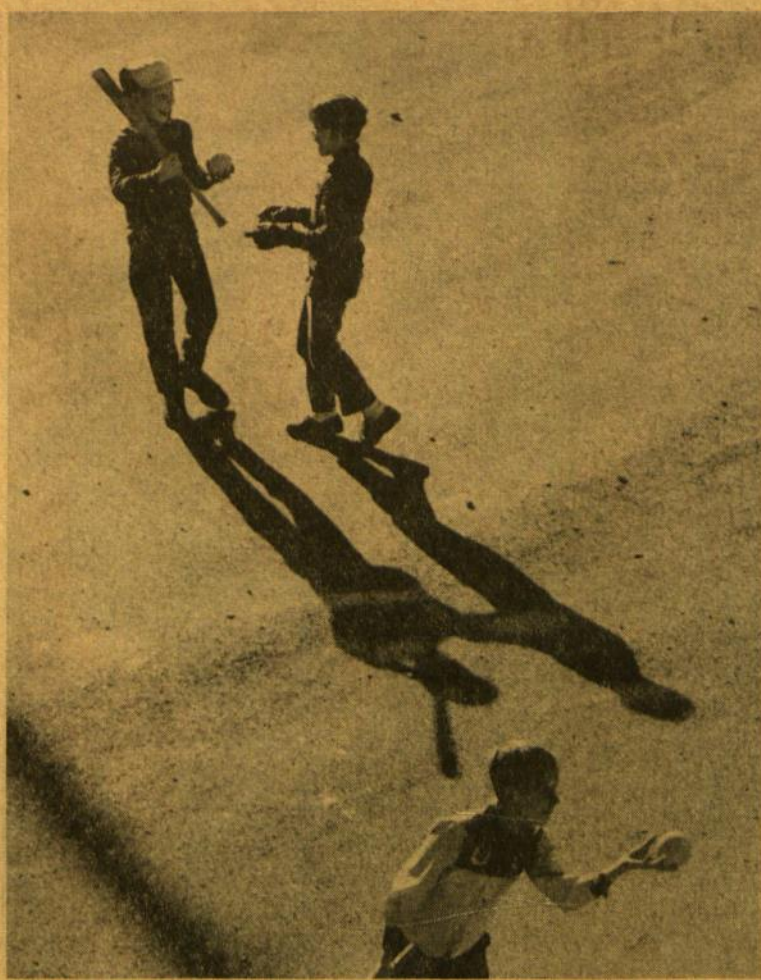

A. Žilvytienė Barboros Radvilaitės rolę. Nuotr. Uosio Juodvalkio

nuometais (Būtautienė). Perukai ir grimas panaudoti skoningai ir saikiai.

Spaudoje jau ne kartą buvo pastebėta, kad jaunimas mokosi kalbos iš vyresniųjų ir juos stebi. Todėl bent programose kalba turėtų būti atidesnė. Reikia rašyti režisierė, ne režisiorė; Poznanė, ne Posnanė; Kotryna, ne Kotrina; Būtautienė, ne Butautienė; Maciejevskis, ne Maciejevskis; Dzieržogovskis, ne Dziergovskis ir t. t.

Baigiant tenka pareikšti nuoširdžią padėką AUKURUI už jo pastangas ir vargą, pakeliant gana sunkią taip dideliu ansambliu išvyką. Chicago teatro mylėtojai tikrai džiaugiasi hamiltoniečių kultūrinėmis pastangomis ir laimėjimais.

Pavasarijančioje aikštėje.

Nuotrauka Alg. Kežio. SJ

LITUANISTIKOS STUDIJŲ REIKALU

Praėjo Jaunimo metai. Jaunimas parodė daug entuziazmo stovyklose, kongrese ir kituose rengimuose. Daug gražių minčių buvo pasėta jaunimo širdyse. Gausus jaunimo pasirodymas buvo įspūdingas ir teikias daug vilčių, kad mūsų laisvajai tautai daliai nėra ko nuogąstauti, jog nebus kam perimti Maratoną degti. Su viltimi žiūrėjome į entuziastingai nusiteikusį jaunimą, kuris ryžtasi tęsti vyresniųjų pradėtą darbą. Tačiau, ar jaunimas yra pasiruošęs šiam darbu?

Istorinės manifestacijos, pasirodymai nors ir naudingi, bet jie kaip ir įspūdziai greitai praeina, nepalikdami gilesnių pėdsakų. Jaunimo uždavinys esmė yra gilesnė. Iš jaunimo laukiama rimtesnio pasirusimo tęsti tautinį kultūrinį darbą. Kūrybinio ir organizacinio darbo baruose šiandien dar matome daug pasišventusių darbininkų. Kasmet pasirodo premijuoti veikalai. Leidžiamos įvairaus turinio knygos, žurnalai, laikraščiai. Didžiuojamės tokiu grandiozinu veikalu kaip „Lietuvių enciklopedija“. Esame pristeigę organizacijų, mokyklų, bet vis dėlto susirūpinę žiūrime į ateitį: ar bus kam tęsti tautinį darbą? Ar jaunimas ruošiasi šiam darbu?

Tautinei kultūrai ugdyti yra būtinas mokėjimas savos kalbos ir pažinimas tautos kultūrinių vertybių: tautosakos, literatūros, tautos istorijos, tautodailės ir kt. O tai pasiekama tik lituanistinio švietimo keliu. Mūsų šeštadieninė „Vargo mokykla“ duoda pagrindą jaunimui, bet kultūriniam darbu reikalingas gilesnis pasiruošimas — akademinio lygio.

Šimtai lietuviško jaunimo studijuoja šio krašto universitetuose, tačiau lietuviško švietimo jie ten nėra. Jo tenka ieškoti kur kitur. Taip pat ir laiko klausimas yra problemiškas. Studentija mokslo metu yra užimta savo tiesioginėmis studijomis. Todėl pastudijuoti lituanistiką patogiausios laikas, atrodo, būtų vasaros atostogų laikas. Fordhamo universitetas kaip tik ir skelbia lituanistiką vasaros semestre. Šią vasarą sutelktos stiprios lituanistikos pajėgos. Sudaryta plati programa. Bus dėstoma lietuvių kalba pradedantiems ir pažengusiems, lietuvių literatūra, Lietuvos istorija, tautosaka ir kultūros istorija.

Būtų nusikaltimas nepasinaudoti tokia turtinga lituanistikos programa. Juk savo tarpe dar turime visų lituanistikos sričių specialistų, kurie pasiryzę pasidalinti turimomis žiniomis su

mūsų jaunimu. Ar išlaikysime tokią lituanistikos programą, priklausys nuo jaunimo. Jei mažas studentų skaičius užsiregistruotų, universiteto vadovybė apkarpytų mūsų programą. Dabar nei vienas kalbų skyrius neturi tokių privilegijų, kokias turi lituanistikos skyrius, kuriame leidžiama dėstyti visos lituanistikos šakos.

Jaunimo tarpe pasigirsta visokių pasiteisinimų priežasčių. Viena iš populiariausių priežasčių — tai „būtinasis reikalas dirbti“ vasaros metu. Argi mes esame tokiam skurde, kad mūsų jaunimas dar sėdėdamas mokyklos suolo turi užsidirbti sau duona? Nebūkite juokingi ir naivūs. Niekas tam nepatikės. Parodykime šiek tiek tautinės meilės ir idealizmo ir visos kliūtys bus nugalėtos.

A. V.

LITUANISTIKOS PROGRAMA

Vasaros semestro 1967 m.
Fordhamo universitete

- I. Pradedančioji lietuvių kalbos grupė — prof. Aldona Šlepetytė, prof. Antanas Vasy.
- II. Pažengusioji lietuvių kalbos grupė — prof. Stasys Barzdukas.
- III. Lietuvių kalbos istorija — prof. Antanas Salys.
- IV. Lietuvių literatūra iki Ne-

priklausomybės laikų — prof. Stasys Barzdukas.

V. Liet. literatūra Nepriklausomybės laikais — prof. Juozas Brazaitis.

VI. Lietuvių literatūra Sovietų Lietuvoje — dr. Kostas Ostauskas.

VII. Lietuvių kultūros istorija — prof. Jonas Puzinas.

VIII. Lietuvių tautosaka — prof. Jonas Balys.

IX. Lietuvos istorija iki Liublino unijos — prof. Antanas Vasy.

X. Lietuvos istorija po Liublino unijos — Tėv. dr. Vikt. Gidžiūnas.

Lituanistikos kursai bus Fordhamo universitete, Bronx, New York. Vasaros semestras tęsiasi nuo liepos pradžios iki rugpjūdo vidurio. Visi kursai, išskyrus kalbą, bus skaitomi suglaustai. Norintieji dalyvauti kursuose turi jau dabar užsiregistruoti. Kursų reikalais kreiptis: Prof. A. Vasy, Fordhamo Universit., Bronx, New York 10458. Tel. 9-33-22-33. Ext. 218.

(Redakcijos pastaba. Literatūros kurse pasigendama dalies, liečiančios laisvojo pasaulio lietuvių literatūrą, jos raidą pastarojo pokario dvidešimtmetyje. Jaunimui ši literatūra ypač galėtų būti patraukli, nes, didžia dalimi gimusi jų gyvenamoje kultūrinėje aplinkoje, yra lyg ir jų pačių dvasios išraiška.)

MERKURIJUS KEISTENYBĖS

Stebėjimai radare parodė, kad Merkurijaus planeta apsisuka aplink savo ašį per 59 dienas. Aplink saulę ji apibėga per 88 dienas. Kadangi Merkurijaus orbita labai ekscentriška, tai tuo metu, kada planeta priartėja prie saulės, jos greitis būna didesnis, negu sukimosi aplink savo ašį greitis. Kokį tad fenomeną iššaukia šis faktas?

Steven L. Soter iš Cornell universiteto duoda tokį vaizdą.

TV, Radio, Stereo, Air-Conditioner

B A N G A

Pardavimas ir taisymas
2649 West 63rd St., Tel. 434-0421
P. Rudėnas K. Simulis

SIUVIMO MAŠINOS

BERNINA • NECCHI • ELNA • PFAFF • KENMORE
(švelnarios, vokiškos, itališkos, japoniškos, Singer ir kitos). Taisome, parduodame ir nuomojame prieinamomis kainomis ir sąlygomis. Darbas greitai ir sąžiningai. Turime dalis, prietaisus pagal skoni kabinetus. Aptarnaujame Chicagoje ir priemiestuose. Parduodame ir taisome dulkių siurblius.
B & B SEWING MACHINE CO.
4214 S. Archer Ave., Chicago, Ill. 60632. Tel. 927-0044; 927-0045.
Vadėjas Arvydas M. Dikinis

VLADO RAMOJAUS („Lenktynės su šėtonu“ autoriaus) naujoji knyga

KRITUSIEJI UŽ LAISVĘ

atskleidžia giliomis paslaptimis pridengto Lietuvos laikotarpio sunkias ir daug gyvybių nusinešusias partizanų kovas. Knygoje autorius panaudoja visą šiuo metu prieinamą literatūrą — pačių partizanų prisiminimus, okupanto tardymų duomenis ir patekusių į Vakarų liudijimus. Knygoje rasite apie 200 kovotojų pavardžių ir daugybę Lietuvos vietovardžių.

Knyga gaunama pas platintojus ir „Drauge“. Užsakymus siųsti „Draugo“ adresu. Kaina 2.50 dol.

Artesian Restaurant

2432 West 63rd Street (63rd & Artesian)

- Skanūs valgiai
- Geras patarnavimas
- Puiki atmosfera

PIETOS
\$1.65 & \$2.25

JOKIO LAUKIMO GREITAS PATARNAVIMAS
TALPA — 350 SĖDIMŲ VIETŲ

Rezervacijoms skambinkite — 436-4622.

Atdaro ekmda iki ketvirtad 6 v ryto iki 1 v ryto penktad ir šeštadieniai iki 5 valandos ryto

Merkurijui artėjant į peritelį, t. y. artimiausią nuo saulės orbitos tašką, stebėtojas ant planetos paviršiaus mato saulės tekėjimą. Saulė palengva kyla rytuose. Kai jau daugiau kaip pusė jos iškyla virš horizonto,

ji sustoja ir ima leistis atgal, kol visai pasislepia po tuo pačiu horizontu. Bet greitai vėl iškyla, vis greitėdama slenka per dangų ir leidžiasi vakaruose.

A. B.

SPECIALIAI I LIETUVĄ

Itališki nylon lietpalčiai.

Tai lietpalčiai, kurių jūsų giminės prašo. Mūsų „Lilium“ nylon lietpalčiai, daromi specialiai jums Itali-jai iš 100% nylo. Tai yra populiariausia ir vertingiausia dovana.

Special. INR \$36.30

už 2 itališkus lietpalčius vyrams ar moterims. Spalvos: tamsiai mėlyna, tamsiai žalia ir tamsiai ruda. Ši kaina apima viską — jūsų giminės nieko nemoka. Pristatymo laikas — 4-5 savaitės. Pristatymas pilnai garantuojamas. Grąžinami pasirašyti pakavimai.

Naujieta — Dabar jūs ir sau galite užsisakyti šiuos itališkus nylon lietpalčius. Kaina \$12.90 už lietpalį; pristatymas nemokamas.

UŽSISAKYKIT DABAR. UŽSISAKYKIT TIK PER

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 E. 23rd Street
New York, N. Y.
10010

Prašykite mūsų nemokamo katalogo.

FRANK'S T.V. & RADIO, Inc.

3240 SO. HALSTED STREET
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS, TAIPGI ORO VESINŲVAI, SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

PADIDINTAS DIVIDENDAS VISOM TAUPYMO SĄTOM.

4³/₄

On savings accounts

5¹/₄

on investment bonus

NUO SAUSIO MĖN. I d., 1967

Sąskaitos apdraustos iki \$15,000

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632

Kas tik turi gerą skonį,
viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western, PR 8 - 5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 9:30 val. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vakaro. Sekmadeniai nuo 12 iki 5 val. vakaro.

STEMPUŽIENĖS IR LAPINSKO KONCERTAS

Praėjus metams nuo komp. Dariaus Lapinsko "Cantata Declamata" pastatymo, kuriame pagrindinė vokalistė buvo sol. Aldona Stempužienė, dabar vėl turėsime progos išgirsti šiuos du menininkus Santaros - Šviesos ruošiamame koncerte, balandžio 29 d., Jaunimo centre, Chicagoje.

Siame koncerte sol. Aldona Stempužienė atliks naują komp. Dariaus Lapinsko dainų ciklą AINIŲ DAINOS. Ciklas yra parašytas keturiose plotmėse, specialiai paruoštas mezzosoprano nuosmūnui su pritaikytu fortepijono, fleitos ir mušamųjų rinkinio akompanimentu. Muzikinė ir tekstinė medžiaga šiam dainų ciklui imta iš lietuviškojo liaudies lobyno, kurį komp. Darius Lapinskas jau anksčiau yra prasmingai panaudojęs "Mergaitės dalios" cikle ir operoje "Lokys".

...mainos svietas, senjų dainos
tampa ainių...
(žodinės ištraukos iš ciklo)

Seju vejū, čiutela, sodi bitela,
seju vejū, čiuta
išjoja joja mūsų braliukas...

Pralėkdamas bitinėlis pro
dreve
sukrutino drevelės šakelę,
pabudino pilkąją bitelę...

Prajudamas bernelis pro klėtį
subarskino klėtėlės langelį,
pabudino jaunąją mergelę...

Ūžia girelė, ūžia,
bau ne dovanai ūžia.
Vėjas šakelės laužo, šakelės
laužo, laužo,
smulkius lapelius barstotsrab
suilepal suklums...

Liūlia, liūlia, sūnulėlis mano,
liūlia, liūlia mažutėlis
mano ano namo,
man ona namo...

Rūta žalių, jau vakaras, va-
karėlis, rūta žalių,
leisk ponuli namop, rūta
žalių,
jei tu manęs nelesi, paleis
mane saulelė, žvaigždėlė
ir šviesusis mėnulis, rūta
žalių...

Komp. Darius Lapinskas pa-
rašė muziką taipgi poetų Vytaut-

Ir kely begalinės kelionės

(Atkelta iš 3 psl.)

Kol mūsų išsivija dar alsuoja
brazdžioniškos poezijos dvasia,
yra daug vilčių Vilkui ir Valiu-
kui, yra pagrindo ir naujiems
Bendruomenės planams...

Šviesos vainikas ūpa, siela, tavo
dangų išsivajotą,
Ir miglos atveria tau žemę —
didžią gindytąją,
Ir užmirštus nutolusius metus.

Ir šituos žodžius tau ataidi,
rodos, ne istorija,
Kaip motina senai,
O praeičiausia praėjusio, o dabar-
čiausia dabartis,
o ateičiausia ateitis jauna.

Tau verias debesybės be galo ir
be krašto, —
Tau verias jėzuito Konstantino
Širvydo
širdies krikščioniškos nusidavi-
mų rinkinys —
šventieji Punktai Sakymų:
Didelė didelė yra aisių žemė...

Man atsilepkit
Tos ašaros, kur degina ugnim,
Tos maldos, kur nušluosto
kraują sukrečėjusi.
Ir Tu, Rūpintojė, kuris laimini
maldas
Tų sielų, žydinčių kaip rūtos
nerašytos rankų svetimų...
Didelė didelė yra aisių žemė —

Argi mes turime klausyti ta-
vęs, Poete, ar galim tave mylėti,
gerbti?

Mes norim, kad šie — 1967-
tieji metai būtų Poeto ir poetų
metais.

Solistė Aldona Stempužienė

to Mačernio ir Alfonso Nykos -
Nylino eilėraščiams. Ir šie kū-
riniai bus pirmą sykį dabar dai-
nuojami Chicagoje sol. Aldonos
Stempužienės. Šalia šių origina-
lių kompozicijų šliejasi dar dvi
sumodernintos liaudies dainos
"Oi ką kalba linelis, prie kele-
lio stovėdamas..." ir "Eglele
aukštuole laduta..."

Barokinės dainos šiame kon-
certe bus atliktos gana naujai
ir savitai. Aldona Stempužienė

Kompozitorius Darius Lapinskas
Liet. foto archyvas

pirmą kartą Chicagoje scenoje
dainuos Caccini ir Durante dai-
nas, kurioms pritarimą fleita
paruosė komp. Darius Lapins-
kas. Taipgi į koncerto progra-
mą yra įtrauktos ispaniškos,
folkloru pagrįstos, dainos: Can-
ciones Populares Espanolas —
De Falla. Kontralto arijos iš
Haendelio "Julius Cezario", Do-
nizetti "La Favoritos" ir Pergo-
lesi "La Serva Padrona", sudaro
operinę šio koncerto dalį.

Sovietų moksliniai falsifikatai

Piratiškai pagrobti amerikiečių išradimai erdvių tyrime

Mokslininkas Lloyd Mallan paskelbė sensacingą pranešimą "Russia's Space Hoax" (išspausdino Science & Mechanics Publishing Co., 1966 m.), kur atskleidžiama daug faktų apie sovietų vagystes mokslo srityje. Apie tai skelbia ir "Catholic Digest" kovo mėn. numeris. Mallan pasakoja, kaip jis, Maskvoje lankydams žurnalo "Znaniye - Sila" redakciją, atrado jo puslapiuos nuotrauką, kurią pats buvo padaręs, radaru sekdamas erdvėlaivių judėjimą. Rusai tą iliustraciją buvo įsidėję kaip savo, pavaizduodami jų mokslo laimėjimus. Tame pat žurnale buvo ir kita nuotrauka darytų bandymų su raketomis Edwards aviacijos bazėje Californijoje, tik Sovietai sudarė nuomonę, kad čia jų bandymų nuotrauka.

Besistengdami pabrėžti savo pirmavimą erdvėje, sovietai išsivardo vogti amerikiečių nuotraukas ir net išradimus, tik, žinoma, vėliau daug kas iš jų sukybių iškyla aikštėn. Pvz. sovietų pulk leit. N. Korovuškin pasiskelbė pralenkęs rekordinį amerikiečių lėktuvų greitį 43-mis myliomis. Tačiau sukybė išėjo aikštėn, kai buvo išspausdinta Korovuškino nuotrauka su amerikietišku P-3 šalmu, kuris nėra paruoštas aukštajam skridimui — jame nepakankamas oro spaudimas. Sovietai neapsižiūrėjo, kad tokiame aukščiui pavaizduoti reikėjo nuotrauką parūpinti pilotą su K-1 šalmu.

1955 metais "Time" įsidėjo UNIVAC elektroninės skaičiavimo mašinos (komputerio) nuotrauką. Netrukus pasirodė ta pati nuotrauka "Raudonojoje žvaigždėje", paliustruojant straipsnį apie rusų kompiuterius.

Sovietų erdvių tyrimų komisijos sekretorius Anatolij Karpenko įteikė Rusijoje besilankančiam Mallanui dvi tariamai sovietų pagamintų raketų nuo-

Koncertas visu savo pobūdžiu nėra eilinis. Todėl visuomenė yra maloniai kviečiama savo dalyvavimu remti menininkus, kurie per pastaruosius deves metus įvykdė didelį, tiesiog lūžtinį žingsnį pirmyn lietuviškos muzikos kūryboje ir jos pristatyme. k. r.

traukas. Jas parsivežęs į JAV, bes mokslininkas Mallan, padėdant jo draugui menininkui Silvio Lembo, nustatė, kad čia buvo amerikiečių Viking raketos sumažinta kopija.

Sovietai vagia ne vien nuotraukas, bet dažnai pasisavina ir amerikiečių mokslinių žurnalių mintis, straipsnius, kartais juos beveik ištisai išsiversdami ir maskolišką autoriaus pavardę padėdami. Kartą Lockheed gavo iš Sovietų vieno mokslinio tyrimo pranešimą. Paašikėjo, kad čia buvo to paties Lockheed tyrimų duomenys, tik rusų išsiversti į savo kalbą ir neapsižiūrėjus per klaidą vėl pasiųsti amerikiečiams.

IX Tarptautinės astronautų federacijos kongrese dr. F. Singer laikė paskaitą apie radiacinę juostą aplink žemę. Vieną egzempliorių savo paskaitos įdavė rusų prof. L. Sedovui. Po pusės metų Singerio mintys buvo paskelbtos "Pravdoje", straipsnį pavadinant "Kosminių spindulių studijų naujienos"; straipsnio autorais pasirašė S. Viernov ir A. Čudakov, visai neminėdami, kad tai buvo amerikiečio dr. Singer paskelbti atradimai.

J. Pr.

Vykdydami falsifikatus, sovietai kartais melagingai panaudoja ir savo mokslininkų vardą. Pvz. 1958 m. buvo Maskvoje paskelbta žinia, kad prof. K. Staniukovič pramato, jog bus galima pagaminti skrendančias mašinas, kurios nebus palenkios gravitacijos jėgai. Mallan su juo turėjo progos susitikti Maskvoje, ir prof. Staniukovič pareiškė, kad bandymai pasiekti gravitacijos jėgos kontrolę yra tik laiko gaišinimas. Jis nei nežinojo, kad jo vardas buvo panaudotas, skelbiant sovietų sufalsifikuotą žinią apie gravitacijos nugalėjimą.

Būdamas Maskvoje, Mallan sutiko prof. Čebotarevą, apie kurį Sovietai buvo paskelbę, kad jo suplanuojamas satelitas su kamera, apsukęs Mėnulį, grįš į žemę. Pasikalbėjus su prof. Čebotarevu paašikėjo, jog tai netiesia, sovietų propagandistai panaudojo jo vardą, net jo neatsiklause.

Prof. Mallan skelbia, kad tai tik keletas jam žinomų Sovietų mokslininkų falsifikatų. Iš mokslininkų, kurie seka Sovietų mokslo ir technikos pasireikimus, prof. Mallan patyręs, kad panašių falsifikatų Sovietai vykdo ypatingai daug.

FOTOGRAFAVS
ŽAVIOMS NUOTAKOMS

THE Paul STUDIO
home of MODERN photography

Gowns by Martha

PORTRAITS • CANDIDS
3213 South Morgan St. YA 7-5858

EXPO 67 PASAI

Nusipirkite su nuolaida Expo 67 pasus Montrealio Lietuvių Kredito Unijoje "Lite". Pinigus siųsti Kanados doleriais pridėdami 50 ct. persiuntimo išlaidoms.

Rašykite: "Litas", 1465 De Seve St., Montreal 20, Quebec, Canada

Pasų rūšis	Suaugusiems	Jaunimui 13-22 m.	Vaikams 2-13 m.
7 dienų	9.00	12.00	8.00
1 dienos	2.20	2.50	2.20
Bonai	4.65	7.00	4.65
Bonai + 2 d. pasai	8.00	12.00	Bonai + 1 d. pasas
			3.80
			5.25

EXPO 67 NAKVYNĖS

Montrealio centre, moderniškame name, išnuomojami atskiri kambariai padienui ar savaitėmis pradedant gegužės mėnesiui. Informacija siunčiama nemokamai.

Rašyti: P. O. Box 41, Station „S“, Montreal 20, Quebec, Canada

CIRCUIT TV & RADIO (LIETUVIAI)
SAV. DAN LIUTIKAS

NAUJU PARDAVIMAS — VARTOJAMU TAISYMAS
GREITAI patalnavimas — GARANTIJA — KREDITAS

2412 WEST 71st ST. CHICAGO, ILL. 60629, TEL. — 471-2446

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202

APRIL — BALANDŽIO 20, 21 IR 22 D.D.

LAVIE 10 Year Old Armagnac BRANDY	Fifth \$4.98
MONNET V.V.L. Imported COGNAC	Fifth \$4.59
MOUQUIN IMPORTED 10 YEAR OLD BRANDY	Fifth \$3.79
GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P.	Fifth \$4.89
CINZANO VERMOUTH Imported Dry or Sweet 33 oz. Bottle	\$1.89
SKAIDRIOJI 80 Proof VODKA	Fifth \$2.98
COEUR DE FRANCE Imported COFFEE LIQUEUR	Fifth \$2.79
BYRRH Imported French Apertif Wine	Fifth \$2.79
POPULAR BRAND OF IMPORTED CANADIAN WHISKY	Fifth \$3.39
TUBORG IMPORTED BEER Case of 24—10 oz. Bottles	Case \$6.49

Perskaite Draugą, duokite kitiems pasiskaityti.

MARQUETTE PARK — AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

80 MILIJONŲ PERŠOKUSI BENDROVĖ

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60636

TEL. GR 6-7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarptautinių krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinai, saugiai ir pelningai jau virš 43 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama palyginamai aukštą dividendą. Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokėjo savo taupytojams virš 14 milijonų dolerių dividendų. Chicago Taupymo Bendrovė stengiasi būti stipri finansškai ir teikti pačius geriausius patarnavimus savo taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedami darbais ir finansais, kad galėtumėte pasiekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikais kreiptis į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę, išaugusią į virš \$84,000,000 turto įstaigą.

CHICAGO SAVINGS BENDROVĖ kviečia visus lietuvius, ypatingai tuos, kurie dar nesate aplankę mūsų 84 milijonų dol. finansinės įstaigos, vienos įdomiausių visoje Chicagoje.

Atsilankę pamatysite gėlimis išpuoštą pirmą įstaigos aukštą. Laimės šaltinį — Wishing Well, per kurį surenkama ir išdalinama kasmet įvairioms labdarinėms įstaigoms apie \$1,200.00. Pamatysite plačią žinomą didelę Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kuriame yra vietos 200 asmenų ir kuris velti duodamas organizacijų su-

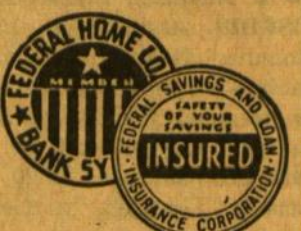
STAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

1. Insured Family Savings
2. College Bonus Savings
3. Christmas Club Savings
4. Vacation Club Savings
5. Home Mortgage Loans
6. Home Improvement Loans
7. All Types of Insurance
8. Sell and redeem U. S. Bonds
9. Safety Deposit Boxes
10. Free Community Rooms for your organization meetings. (Free Coffee)
11. Cash checks and pay all family bills with our special money

sirinkimams. Susirinkusiems veltui jame teikiame kavą. Šis kambarys yra išpuoštas dideliais Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentų paveikslais ir trumpomis jų gyvenimo žiniomis. Pamatysite įvairių rinkinių kabinetą ir daug kitų įrengimų bei patogumų, kuriais per metus naudojasi mūsų taupymo ir skolinimo nariai.

Ypatingai kviečiame vaikų tėvus pradėti taupyti vaikų mokslui reikalingus pinigus. Mes turime specialų skyrių, kuriame taupomi mokslui reikalingi pinigai (College Bonus Savings). Siame skyriuje laikomiems pinigams mokami patys aukščiausi dividendai, net iki 5 1/4%. Siandien mokslas kainuoja nuo \$6,000 iki \$12,000 ir

VISUOSE
TAUPYMO
SKYRIUOSE

Federalinės vyriausybės
apdraudus įstaigoje visos
taupymo sąskaitos
apdraustos iki
\$15,000.00

daugiau. Jei pradėsite mažais mėnesiniais indėliais taupyti nuo vaiko jaunų dienų, tai nei neapsižiūrėsite, kai sutaupysite mokslui reikalingus pinigus. Galite pradėti \$2.50, \$5.00, \$10.00 arba net \$25.00 sumomis į mėnesį. Kai padėsite 200 kartų po \$25.00, tai susidarys reikalinga suma. Tokiu būdu bus užtikrintas jaunimui reikalingas mokslas. Vaikams bus lengvesnė ir gražesnė ateitis, o tėvams ramesnė sąžinė. (Šio mokslo taupymo skyriaus nereikia sumaišyti su dabar garsinamu Certificatų taupymo skyriumi).

Valdyba, direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų lauksime.
JOHN PAKEL, Sr., Prezidentas

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY	12:00 P.M.—8:00 P.M.
TUESDAY	9:00 A.M.—4:00 P.M.
WEDNESDAY	Closed All Day
THURSDAY	9:00 A.M.—8:00 P.M.
FRIDAY	9:00 A.M.—8:00 P.M.
SATURDAY	9:00 A.M.—12:30 P.M.

NAUJI LEIDINIAI

• **ELEVEN LITHUANIAN ARTISTS IN AUSTRALIA.** Published by Lithuanian Community in Australia 1967. Šia puikią Australijos lietuvių meno albumą - monografiją redagavo Vaeļovas Ratas. Leidinio tiražas 500 egz. Spausdinta "Minties", 417 Burwood Road, Belmore, N. S. W., Australia. Šiuo adresu galima leidybę ir užsisakyti, kaina \$6.00.

Knyga yra tikrai liuksuotinė išvaizdos, kietai įrišta 9 1/2 x 7 1/2 inč. formato, kreidiniame popieriuje, 100 psl.

Gerą knygą įveda, aptariantį kiekvieno dailininko kūrybą, parašė Elwyn Lynn. Leidinyje yra įdėta kiekvieno dailininko puslapis nuotrauka, biografiniai ir kitokie duomenys, o taipgi kiekvieno po trijų darbų puslapis nuotraukos. Leidinyje albume randame šių mūsų dailininkų tapybos, grafikos ir skulptūros rinkinius pavyz-

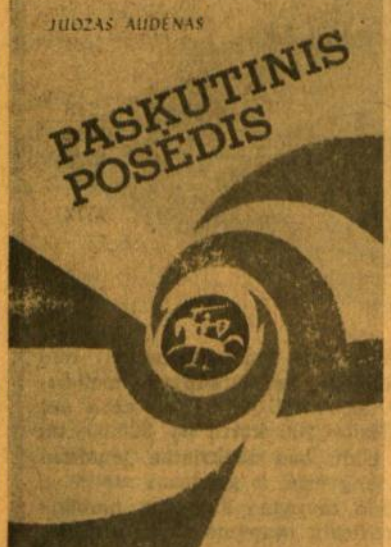
ELEVEN LITHUANIAN ARTISTS IN AUSTRALIA

"Eleven Lithuanian Artists in Australia" leidinio viršelis.

džiūs: Vinco Jomanto, Evos Kubbos, Vlado Meškėno, Ievos Pocius, Vaeļovo Rato, Henriko Šalkausko, Vyto Serello, Algirdo Šimkūno, Leono Urbono, Adolfo Vaičiūno ir Teišučio Zikaro.

Leidinyje regimi mūsų dailininkų darbai yra modernios, nūdieninės meno krypties, tai liudija jų gyvą dvasią ir nesustingimą. Visą laiką mums buvo miela girdėti, kad Australijoje lietuvių dailininkai yra kritikos labai aukštai vertinami ir savo kūryba pasiekė pirmieji laimėjimų tame žemyne. Nemažiau džiugu, kad jie ten, kaip lietuviai, nėra pasimetę kiekvienam sau, bet lietuviškos sielos jungtį liudija tokiu bendru, puošniu ir išliekančiu leidiniu.

• **J. Audėnas, PASKUTINIS POSEDIS.** Atsiminimai. Išleido "Romuva" New Yorke 1966 m. Leidinyje 25 metų masinei lietuvių tremčiai į rusiškąjį Sibirą paminėti. Knyga 9 x 6 inč. formato, 278 psl., kaina \$4.00, gausia ir "Drauge". Tai žinomojo mūsų visuomenininko ir politiko atsiminimai nuo jo kūdikystės laikų iki pastarųjų dienų. Knyga suskirstyta į šiuos pagrindinius skyrius: Rusų ir

J. Audėno atsiminimų knygos viršelis, pieštas Prano Lapės.

vokiečių okupacijose, Laisvoje tėvynėje, Naujajame užsienio ir vidaus vėjai, Lietuva bolševikų ir nacių sąmokslų auka. Gale pridėta dokumentai ir vardiniai. Autoriui savo gyvenime yra tekę būti arti įvykių šaknų, tad ir atsiminimai vietomis

yra gana įdomūs, ypač intriguojantys, aprašant įvykius jau okupanto grėsmėje. Platus recenzijos spausdinsime netrukus.

• **LITUANUS.** Lithuanian Quarterly /Volume Twelve/ Number Four/ Winter 1966. Naujas žurnalo numeris jau beveik yra pasivijęs laiką. Tai sveikintina pažanga. Šį kartą skaitytojui pateikiami šie pa-

Naujo "Litanus" numerio viršelis, pieštas Romo Viesulo

grindiniai straipsniai: Rimvydo Šilbajorio "The Tragedy of Creative Consciousness — Literary Heritage of Antanas Skėma"; R. Vaštoko "Image of the Partisans"; A. Matulio "Lithuanians Folksongs As A Philosophical 'Leitmotif' in German Literature — Ernst Wiechert"; Richard A. Schnorf "The Baltic States in U.S. — Soviet Relations, The Years A. Doubt, 1943 — 1946". Duodama trijų A. Skėmos eilėraščių vertimai.

Knygų skyriuje Algirdas Landsbergis recenzuoja Czesław Milosz "Une Autre Europe" ir Martynas Brakas aptaria Jan Librach "The Rise of Soviet Empire".

"Litanus" redaguoja: T. Remelkis, R. Šilbajoris, V. Vardys ir R. Vaštoka. Išleista keturis kartus metuose, prenumerata \$3.00. Adresas: Litanus, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690.

• **THE BALTIC REVIEW,** January, 1967, No 33. Redakcinė kolegija: Alfreds Berzins, Bronius Nemickas ir Leonard Vahter. Šį numerį redagavo Alfreds Berzins. Žurnalas išleista tris kartus metuose. Adre-

Taupykite

MES MOKAME

5 1/4 %

ANT 1-ny METŲ CERTIFIKATŲ

Daugiau kaip 50 metų sėkmingai patarnaujame lietuviams.

Kiekviena sąskaita ligi \$15,000 apdrausta Federalės valdžios agentūroje

August Saldukas, Prezidentas

4040 Archer Ave. Chicago, ILL. 60632
Telef. CL 4-4470

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADEK TAUPYTI SIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4 3/4 % išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

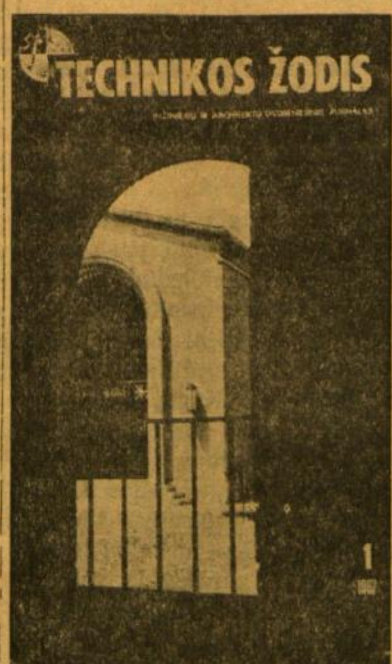
2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

niu prisimenamas neseniai miręs inž. Alfonsas Semėnas. Kaip smagus pasiskaitymas yra "Užkeikto laivo" istorija.

Naujo "Technikos žodžio" numerio viršelis, kuriame matome Tėvų mairių vienuolyno Chicagoje fragmentą. Arch. J. Kovo - Kovalskio projektas.

MOVING

perkrausto baldus iš arti ir toli

A. BENIULIS

Chicago, Ill. 60632. Tel. RE 7-7083

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY

Manufacturers

Rankomis išplaustyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams skelbimų rėmai, metalu aplieti rėmai.

2400 S. Oakley Ave., Chicago
Tel. VIRginia 7-7258-59

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Grišauskas Executive Secretary

4 3/4 % ON INVESTMENTS Units of \$100.00 Dividend Checks Mailed Quarterly

5 % ON BONUS SAVINGS Units of \$1,000.00 For 3 Years Dividends Paid Quarterly or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed

Savings in By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

LIETUVIŠKA VALGYKLA. GRAŽIAUSIAS LIETUVIŠKAS RESTORANAS, KURIAME GAMINAMI LIETUVIŠKI VALGIAI.

Atdara — nuo 6:00 valandos ryto iki 8:00 valandos vakaro.

"PALANGA" RESTAURANT

6918 So. Western Ave. — GR 6-9758

JADVYGA ir JUOZAS BARTKUS, Savininkai

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADEK TAUPYTI SIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

• Metinis dividendas 4 3/4 % išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

PASKOLOS

perkant namus daromos ilgiems terminams ir prieinamos nuosimėtais mėnesiniais išsimokėjimais.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4; Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

DEŠIMTASIS SATURNO SATELITAS

Kaip žinoma, gražuolis Saturnas turi devynis mėnulių - satelitus. Bet štai 1966 metų gruodžio 15 dieną žymus prancūzų astronomas dr. Audouin Dollfus, fotografuodamas Saturno planetą tada, kai jo žiedas buvo kraštu atsikreipęs į žemę, pastebėjo mažą satelitą. Tolimesni JAV ir Prancūzijos observatorių stebėjimai atradi-

Pristatome Visokių Rūšių STATYBŲ IR NAMŲ PATAISYMUĮ MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez. 3039 So. Halsted St., VI 2-1272

Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai.

Raštinė atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS

Daug sutaupysite perkdami čia įvairių filmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atdara pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Tel. PR 6-8998

mą patvirtino. A. Dollfus apskaičiavo, kad satelito orbitos diametras esąs 196,000 mylių (arba 315,000 kilometrų), tad jo atstumas nuo planetos esąs lygus 2.65 Saturno radiusams. Kadangi Saturno žiedo išorinis kraštas yra nutolęs nuo planetos centro per 2.28 radiusus, tai naujai rastasis satelitas

A. B.

Lietuviškas Restoranas — METROPOLIS

6538 So. Western Ave., Chicago. — Tel. 476-9009

Vienintelis lietuviškas restoranas su gerais patiekalais, kaip šašlykas, šnicelis ir kt., didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų. Lietuviškojį jaukiąjį nuotaiką galėsite pajusti laukia, skaniai pavai-gyti ir atsigalvinti.

Atdara kasdien nuo 11 val. ryto iki vėlamos. Pirmadienį uždaryta. Visi prašomi atsilankyti

Savininkai PETRAS IR ANTONINA KAUSAI

Mūsų erdviuose patalpos-urime didžiausį pasirinkimą visų modernių baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų namams reikmenų

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atdara pirmą ir ketvirtą 9-9 val., antrą, trečią ir šeštadienį nuo 9 iki 6 val. Sekmą atdara nuo 11 iki 4:30 v. po pietų.

Automobilio nelaimės atveju skambinkite

(In case of accident, call)

COUNTRY AUTO REBUILDERS

GR 6-7777 24 hour towing service

Karosijos taisymas, stabdžiai, motorai, tepimas ir smulkūs pataisymai

FRONT WHEEL ALIGNMENT — WHEEL BALANCING BODY AND FENDER WORK PAINTING, MECHANICAL REPAIR

2423 W. 59th St., Chicago, Ill., 60629

Savininkas — MIKAS CESAS

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAfayette 3-1083

PLENTY OF FREE PARKING

4 3/4 % Naujas aukštas dividendas mokamas už investavimo sąskaitas

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMČIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. \$1 d.

ANYKAD, IR PENKT. 9 v. r. iki 6 v. v. VALANDOS: PIRMAD. ir KETV. 9 v. r. iki 9 v. v. ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

PAPUOSKITE BUTĄ NAUJOMIS UŽUOLAIMOMIS. DAR SUSPĖSIME PAGAMINTI ŠVENČIŲ SEZONUI, TIK PASIRŪPINKITE PAS

STEIN TEXTILE CO.

urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritinių: damasko, brokados, "boucle's", "fiberglass".

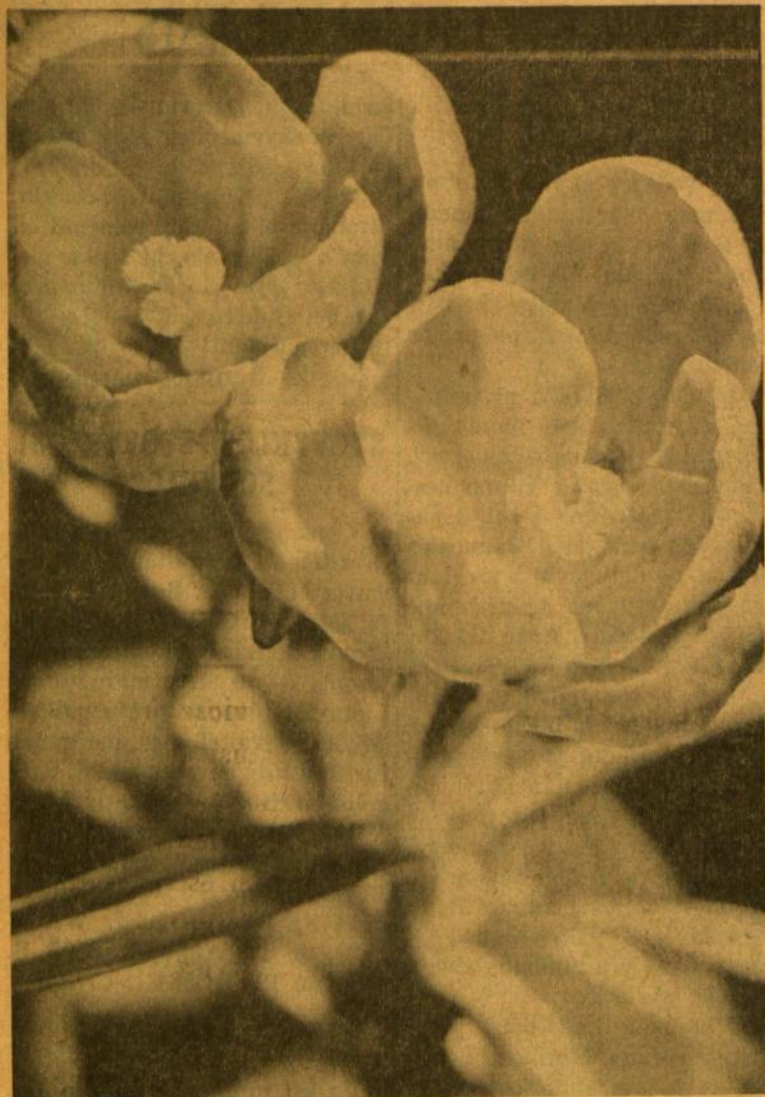
PIRKSITE NEBRANGIAI IR GAUSIT DOVANĄ

STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpino vilnonių, šilko, nylonų, taffetų, aksomo, ANGLISKŲ MEDŽIAGŲ paltams ir kostumams siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill. HA 7-3737

Atdara kasdien ir sek. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmą uždaryta

Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę Jefferson St. Chernin's aikštėje

Pavasaris vėl sugrįžo...

Nuotrauka V. Maželio

Kultūrinė Kronika

● **Chicago Lietuvos styginis kvartetas rengiasi koncertui.** Lietuvos Styginis kvartetas, kurį sudaro smuikininkai Povilas Matukas ir Alfonsas Paukštys, violistas Vytautas Jančys ir violončelistas Petras Armonas, talpininkaujant pianistui Manigirui Motekaičiui, intensyviai repetuoja Stasio Vainiūno kvintetą. Kvintetas yra numatytas atlikti Lietuvos styginio kvarteto lietuvių kompozitorių kamerinės muzikos koncerte ateinančių rudenį. Be šio stambaus kūrinio koncerte planuojama dar atlikti M. K. Čiurlionio ir Vlodo Jakubėno styginių kvartetų. Džiugu, kad šie, darbui pasižėnė mūsų instrumentalistai nenuleidžia rankų, ypač toje srityje, kuri mūsų yra gerokai apieita, būtent — kamerinėje muzikoje. Šalia didingos operos visuomenė ir šiai muzikos rūšiai turėtų skirti kur kas didesnio dėmesio.

● **Dail. Leono Urbono parodų serija šiaurės Amerikos žemynė baigiant.** Šis Australijoje gyvenantis lietuvis dailininkas palyginti greitai laiku surengė savo tapybos parodas Chicagoje, Clevelande, New York'e ir Toronte. Tiek lietuvių, tiek amerikiečių bei kanadiečių žiūrovai, o taipgi vieni ir kitų spauda jo parodoms skyrė nemažą dėmesio. Dailininkas susilaukė palankių recenzijų ir apšiai darbų buvo parduota. Pastaroji paroda Toronte ypač gerai pavyko, joje nupirka iš 26 išstatytų darbų 17. Ir parodai Toronte užsidarius, publikos susidomėjimas Urbono paveiksais nepasibaigė. Todėl dailininkas ir toliau savo paveikslų palieka W & W galerijoje, 830 Yonge gatvėje, kur ateityje sutarta vėl surengti Urbono individualią parodą, dailininkui naujų darbų prisijunčiant iš pačios Australijos. Paskutinė šiame žemynė Leono Urbono tapybos paroda atidaroma balandžio 30 d. Detoroite. Parodą globoja Lietuvių Bendruomenės Detroito apylinkė. Paroda vyks Lietuvių namuose ir tęsis iki gegužės 7 d. Amerikos viešnagei iki šiol dailininkas jau yra pardavęs 57 darbus.

● **Jaunieji sovietų rašytojai domisi religinėmis problemomis.** Nežiūrint keletos dešimtmečių materialistinio — ateistinio auklėjimo — rašo Parncūzijos katalikų dienraštis "La Croix" — Sovietų jaunieji rašytojai pradeda vis didėjantį susidomėjimą religinėmis problemomis. Ir čia jie seka senųjų rusų rašytojų Dostojevskio, Tolstojaus, Solovjovo ir daugelio kitų pėdomis. Ryškiai tai patvirtino ir šiuo metu Paryžiuje viešintys du jauni sovietų rašytojai Yuri Kazakov, 39 metų, ir Vladimir Soloukin, 43 metų. Jie abu, pagal kultūrinių mainų susitarimą su Sovietų Sąjunga, Prancūzijos vyriausybės yra pakviesti ilgesniam vizitui, kurį globoja garsi Gallimard leidykla, jau išleidusi kelis minėtų rašytojų vertimus. Ta proga spaudos žurnalistų užklaustas apie tradicinio rusų mistiizmo apraiškas Sovietų Sąjungoje, Kazakov pakartojo seną rusų priežodį: "Tu jau pasenai — laikas pagalvoti apie Dievą..." Gi rašytojas Soloukin ta proga priminė, kad rašytojas Siniavskis pasikrikščijo suaugęs ir sąmoningai apsisprendęs... Taip pat vienas iš žymiausių Sovietų Sąjungos menininkų, dailininkas Korin niekad neslėpė savo religinių įsitikinimų. Lygiai ir Pasternakas, Achmatova, Solženicin ir daugelis kitų garsių rašytojų tikėjo ir tiki į Dievą...

● **Lietuvoje grįžo viešumon, nors ir ne senojon savo vieton, J. Zikaro skulptūra "Laisvė"** — nuo 1928 metų (Lietuvos nepriklausomybės 10 metų sukaktuvių) stovėjusi Kauno Karo muziejaus sodelyje, kaip Lietuvos nepriklausomybės paminklas. Po karo paminklas okupantų buvo nugriautas, ir skulptūros likimas daugiau kaip 20 metų buvo viešai nežinomas.

Dabar "Literatūros ir Meno" balandžio 1 d. numeryje pranešama, kad Kauno Skulptūros — vitražo galerija (kuri įrengta Kauno Igulos bažnyčioje) pradžiugino lankytojus naujais rodomais meno kūriniais. Tarp tų naujų kūrinių, rašo, "turime progos pamatyti žymaus lietuvių skulptoriaus J. Zikaro skulptūras Laisvė bei Mąstytojas". (E.)

● **Vis dar vedžioja už rankutės.** Jokioje srityje Lietuvoj žingsnio nežengsi be "didžiojo brolio" priežiūros ir viršininkavimo.

Kovo 19 d. "Tiesa" pranešė, kad Vilniuje įvyko lietuvių, latvių ir estų rašytojų posėdis, skirtas svarbiems poezijos vertimų klausimams. Bet iš pačių pirmųjų pranešimo sakinių paaiškėjo, kad tai buvo ne savarankiškas baltiečių rašytojų pasitarimas ir ne savitarpinių poezijos mainų vertimuose reikalingas tartasis.

Visų pirma, iš pranešimo aiškėja, kad prie rusų (SSSR) rašytojų sąjungos yra speciali "Lietuvių literatūros taryba", kurios pirmininkas beas Maskvos poetas ir vertėjas Levas Ozerovas... Tas Ozerovas ir buvo sušaukęs Vilniuje lietuvių, latvių ir estų rašytojus — vertėjus pasitarti, kaip nugalėti sunkumus, su kuriais susiduriama verčiant baltiečių poeziją į rusų kalbą ir rusų poeziją verčiant į baltiečių kalbas, o taip pat kaip "turtinti rusų poetinę kalbą kitakalbės poezijos vertimo dėka".

Ta proga Ozerovas pranešė, kad vilniškės "Vagos" leidyklos "veiklai poetinių vertimų srityje buvo visur pritarta".

Lygiai prieš metus iš rašytojo P. Širvio lūpų išsprūdo išsitarimas, kad "...menininkas — ne mažas vaikas, kurį reikia vedžioti už rankutės" (Lit. ir Menas, 1966/13). "Didieji broliai" tų žodžių neišgirdo (neišsivertė?) — tebevedžioja. (E.)

● **Vilniaus miesto pučiamųjų orkestras.** Jau dešimt metų, kaip Vilniaus miestas išlaiko pučiamųjų instrumentų orkestrą, vardu "Trimitas". Orkestro sumanytojas ir organizatorius V. Žilius, neilgai su tuo orkestru dirbęs, mirė, bet jo palikimas Vilniaus miestui tebėra gyvas ir, anot kovo 18 d. Tiesos, "taip aktyvių mūsų kultūrinio gyvenimo dalyvių".

"Trimitas" jau yra atlikęs beveik pusantro tūkstančio koncertų, daugiausia Vilniaus parkuose bei soduose, imonėse, o taip pat ir kituose Lietuvos miestuose bei miesteliuose ir net Latvijoje ir Gudijoje. Dabar orkestrui vadovauja dirigentas Romas Balčiūnas. (E.)

JEIGU JUMS REIKIA GRAŽIŲ VIZITINIŲ KORTELIŲ, kreipkitės į "Draugą", kuris spausdina tokius dalykėlius gražiai, greitai ir prieinama kaina.

DRAUGAS

4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629
Tel. — LU 5-9500

APDRAUDŲ AGENTŪRA

Namų, automobilų, gyvybės, sveikatos ir biznio Patogios išimokėjimo sąlygos

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

DEKORAVIMAS

IS VIDAUS IR IS LAUKO Kilimai ir apmušti baldai valomi
J. RUDIS Tel. OLafside 4-1050

MOVING

A. VILIMAS

Apdraustas perkraustymas įvairių atstumu
8415 So. Lituania Avenue
Tel. FRontier 6-1882

Lectra Fuel Igniter

30 arkių jėgos daugiau. Su-
taupysite \$100.00 per metus.

6 žvakės (spark plugs) \$12.60

8 žvakės (spark plugs) \$16.80

CHARLES KIŲS

Tel. 436-4049

SINCLAIR

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd Street
Tel. GR 6-3134 ir GR 6-3353
Sav. Juozas (Joe) Juraitis

● Pagrindinis taisyklų vietinių ir užsieninių automobilių Elektroninis motory tikrinimas. ● Chicago Motor Club patvirtinti kvalifikuoti mechanikai. ● Darbas garantuotas ir prieinama kaina. ● Turime vilkiką ir (Courtsey cars). Atsilankykite ir išsiginysite.

Mirė senosios kartos lietuvis rašytojas Jonas Šliburis

Balandžio 4 d., sulaukęs 84 metų amžiaus Baltimorėje ramiai užgeso retas ir talentingas senosios mūsų išeivių kartos plunksnos darbuotojas, beletristas **Jonas Šliburis**. Pradėjęs Amerikos lietuvių spaudoj rašinėti dar kur kas prieš Pirmąjį pasaulinį karą, netrukus išleido ir kelias, daugumoj trumpų apybraižų ir apysakaičių knygas: "Juodasis debesis" (1907), "Emigracija" ir "Apuoko sapnai" (1908). Visame ano laikotarpio mūsų rašto raidos kontekste J. Šliburio apybraižos atrodė gana naujoviškos, parašytos gyvu impresionistiniu stiliumi, temas imant iš Amerikos lietuvių gyvenimo, jas pėpinant humoristiniais ataudais ir gerai atrinktomis įvairių nuotaikų spalvomis. Jau su pirmaisiais jo raštais J. Šliburį drąsiai buvo galima šlieti prie kitų, pačioje Lietuvoje rašiusių, mūsų literatūros naujovinkų, vėliau iškilusių į savos krypties klasikus. Net anuo metu ėjusio Adomo Jakšto redaguojamoji "Draugija" J. Šliburio pirmąsias knygas sutiko labai palankiomis recenzijomis.

Buvo galima tikėtis, kad Jonas Šliburis išaugs į tikrai didelio dėmesio vertą Amerikos lietuvių rašytoją. Ir neabejojame, kad Šliburis tikrai toks būtų buvęs, jei būtų galėjęs atitrūkti nuo varginančio siuvely-

los darbo, jei būtų patekęs šviesesnė literatūrinė aplinkon, jei būtų turėjęs progos literatūrą specialiai pastudijuoti.

Nežiūrint to, rašytojas plunksnos visą savo gyvenimą neužmetė. Plačiai bendradarbiavo įvairioje Amerikos lietuvių spaudoje, kur jo apyskaitės, ypač senosios kartos, buvo mialai skaitomos ir labai mėgiamos.

Šias eilutes rašantis turėjo progos matyti, kaip Jonas Šliburis džiaugėsi, kad ir jis nėra pamirštas, kad ir jo plunksna yra įvertinta, kai literatūros metraštis "Gabija" 1954 m. savo puslapiuose atspausdino ir jo apybraižą "Manoji sukalta". Neiškenčiam čia nepacitavę ano jo rašto pačios pabaigos:

"Gražus rytas. Pabrukiu: 1954 metai, gegužės 14 diena. Penkios dešimtys metų, kai aš gyvenu Amerikoje. Tėvai išsikapuose. Lietuvą skiria geležinė uždanga. Argi aš tikrai niekada Lietuvos nebematysiu? Pasiimu gabalėlį duonos, kurį brolis parvežė iš Lietuvos prieš dvidešimt šešerius metus. Išsiimu, žiūriu į jį, gėrėjuos, kaip kokia šventenybe. Reiškia, turiu dalelytę Lietuvos. Nors toji duona sudžiūvusi, bet jos spalva per tiek metų nepasikeitė, kaip nesikeičia mėlė: tėvui, motinai, gimtajai žemei".

Restoranas Neringa

LIETUVISKI IR AMERIKONISKI VALGIAI

2632 West 71st St.,

Tel. — 778-9359

Atdara kasdien nuo 6:30 val. ryto iki 8 v. v. Sekm. nuo 9 v. r. iki 8 v. v. sav. Teresė Karvelaitienė — T. J. Aguliar

Pavasariniai ir vasariniai siuntiniai 1967 metams

Iš daugelio specialiai sudarytų mūsų siuntinių 1967 metų pavasariui ir vasarai siūlome du, kurie yra labai praktiški, už žemą kainą ir į juos yra įtraukta viskas, kas labiausiai reikalinga Jūsų artimiesiems.

Žinoma, taip pat kiekvienas siuntėjas gali sudaryti dovanų siuntinį savo nuožiūra, pasinaudodamas mūsų kainoraščiu.

Moteriškas (1967).

Nailoninis su diržu itališkas lietpaltis, 3 yd. vilnonės angliškos kostiumui medžiagos, 4 yds. puikios suknelės medžiagos, 1 komplektas nailoninių apatinių rūbų 2 p. geriausios rūšies nailoninių kojinių, 1 šilkinė gėlė skarelė, 1 nailoninė skarelė, 12 specialiai parinktų namų darbų adatų, 2 špūlės labai stiprių siūlų, 1 trumpom rankovė megstukas.

Kaina \$75.00.

Vyriškas (1967).

Itališkas nailoninis su diržu dėvimas lietpaltis, 3 1/3 yds. angliškos vilnonės kostiumui medžiagos, 2 nailoniniai v. marškiniai, 1 terylinio kaklaraštis, 1 komplektas apatinių rūbų, 2 p. nailoninių arba vilnonių kojinių, 12 įvairaus dydžio adatų, 2 špūlės labai stiprių siūlų, 3 jarda vilnonės paltui medžiagos.

Kaina \$75.00.

Jungtinis moteriškas 1967 ir vyriškas siuntinys

Kainuoja \$135.00.

Tebesijunčiame ir visus kitus mūsų anksčiau skelbtus siuntinius dar vis už tą pačią kainą.

Automobilius, dviračius, motociklus, siuvas masinas, svaiginamus gėrimus, tabaką ir maistą (sov. gamybos) pristatome iš kooperatyvų Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje.

Persiunčiame ir Jūsų pačių sudarytus siuntinius.

BALTIC STORES LTD.

(Z. JURAS)

421, Hackney Road, London, E. 2., England

Seniausia šioje srityje lietuvių firma, greitas ir garantuotas pristatymas.

Atstovai:

A. Kusinskis, 167 College Str., Sudbury, Ont., Canada.

L. Radzevičius, R. R. 2. Port Arthur, Ontario, Canada.

Galime pervesiti ir pingus, už ką gavėjas turi teisę pasirinkti kas Jam patinka iš specialių krautuvų.

Skaidu ir liūdna, kad rašytoje (o gal dar ir rankraščiuose?) jo svajonė dar pamatyti Lietuvą jau niekada neišsipildys. Tačiau Jonas Šliburis gimtajai žemei skolingas neliko, visą savo amžių sielodamasis savo tautos kalba ir jos grožiniu raštu. Būtų gera, kad ir gyvieji Amerikos lietuviai neliktų autoriui skolingi, kad iš plačiai periodiko

k. b.

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYs MODERNIOS KOKPLYČIOS

2533 West 71st Street Tel. GR 6-2345 - 6

1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108 09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Trys Moderniškos Koplyčios:

4605 - 07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7 - 1741 - 2

4330 - 34 South California Avenue

Telefonas LA 3 - 0440 ir LA 3 - 9852

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų laidotuvių ir kitų papuošimų

2443 West 63rd STREET

Tel. PRospect 8-0833 PRospect 8-0834

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8606

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO

MR. NELSON

SAVININKO

SAINT CASIMIR

MONUMENT CO.

3911 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pasirinkimas Visame Mieste

Tel. — CEdarcrest 3 - 6335

Vienas blokas nuo kapinų

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET

2314 W. 23rd PLACE

Tel. REpublic 7-1215

Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-340

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1611

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE.

Tel. COmmodore 4-2225

JURGIS F. RUDMIN

5319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138 — 1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

LAWN FUNERAL HOME

Sigmund J. Satkus

7909 STATE RD., OAKLAWN ILL. TEL. 636-2320

Pasinaudokite Draugo „Classified“ skyriumi.

Moterų gyvenimas

Redaguoja St. Semėnienė, 6507 S. Troy St., Chicago, Ill., 60629
Tel. 925-5988

MEDUS – MAISTAS IR VAISTAS

STEFANIJA STASIENĖ, Cleveland, Ohio

Žmonių mityba šiandien gal daugiau kaip bet kada yra rūpinamasi ir diskutuojama jos temomis. Ir tai visiškai natūralu, juk nuo mitybos priklauso žmogaus sveikata, jo amžius, pajėgumas ir energija. Netinkamai maitindamasis žmogus dažnai sutrumpina savo amžių šioje žemėje ir kenčia nuo įvairių ligų. Juk Dievas sutvėrė žmogų ne tam, kad jį ligos kankintų. Dievas davė žmogui protą, kuris įgalina jį atskirti gera nuo blogo ir susikurti tinkamas gyvenimo sąlygas.

Ypač šiandien, kada vis nutolstama nuo natūralaus maisto, ir visokie sveikatai ardančiai pakaitalai bei skanumynai ir ypač saldumynai sudaro didelę mūsų mitybos dalį, žmogus vis daugiau ir daugiau yra persekiojamas staigios mirties bei svarbių mūsų kūno organų negalavimų. Ir tik pagalvokim, kiek saldumynų suaugę ir vaikai per dieną šiandien besinaudoja! Amerikoje mityba besirūpinanti mokslininkai šituo klausimu yra ypač susirūpinę ir ne veltui vienas iš jų — Lelord Kordel sako, jog baltasis cukrus šalia riebalų ir alkoholio yra mūsų sveikatos priešas nr. 1.

Medaus sudėtis

Tad kodėl nesinaudoti didele gamtos dovana medumi. Medaus turime šiame krašte apsieiti ir įvairiausių rūšių. Tai yra visiškai natūralus gamtos produktas, iš augalų žiedų bičių surinktas, jų viduriuose perdirbtas ir į korius supiltas. Žinoma, medus nebus tikras gamtos produktas, jei bitės paims jį iš kitų šaltinių, kaip pvz. iš cukraus (jei jos maitinamos cukrumi). Toks medus bus geras bitėms, bet ne žmogui.

Tikras medus turi savyje apie 80% glukozę, t. y. vynuoginio ir vaisių cukraus, 19 procentų vandens, 2% švendrinio cukraus, be to, mineralinių dalių: fosforo, geležies, mangano, kalkių. Šalia visa to, kaip mokslininkai teigia, meduje yra, taip vadinamų, superelementų, net baltymų ir naudingų rūgščių bei inhibino, kuris trukdo įvairių bakterijų veisimui.

Medaus nauda pavargusiems, širdininkams ir vaikams

Ir kokių kruopštumų bitelės visa tai surenka! Kiekviena jų dirba nuo 7 iki 9 val. per parą, padarydamos apie 40 skridimų. Per šį laiką bitė aplanko apie 5,000 žiedų ir per minutę ištraukia nektarą iš 10 žiedų. Ir nežinot, šių milijonų pastangų, bitė per dieną surenkanti tik apie gramą nektaro, iš kurio tik trečdalis gramo medaus te gaunama. Tai, štai, matome šio produkto koncentraciją bei tyrumą. Todėl medaus maistingumu bei sveikatingumu netenka nė abejoti. Prof. Cander sako, jog gamta davė žmogui medų, kaip vieną brangiausių dovanų. Medus, kaip maistas, yra nepaprastai reikšmingas. Tai matome iš jo sudėtinųjų dalių. O kadangi jo cukrus yra paprasčiausios formos, todėl medus be virškinimo tiesiog patenka į kraują. Užtat galima sakyti, jog šaukštas medaus yra šaukštas maistingų medžiagų, kurios eina tiesiog kūno maitinimui. Taip pat ir mineralinės dalys, kurios reikalingos kraujui atnaujinti, yra sujungtos su organinėmis

rūgštimis, lengvai tirpsta vandeny ir susisunkia į kraują, kas žmogaus organizmui labai svarbu. Taigi, kaip maistas, medus labai svarbus tiems, kurie turi greit atgaivinti nuilsusius raumenis, širdį ir ypač vaikams, kurie greitai auga, ir kurių kūnas reikalauja lengvai virškinamo maisto. Medaus cukrus, kaip pastebėjome, tuoj nueina į kraują ir raumenys greitu laiku gauna naujų medžiagų bei jėgų.

Kaip ir kada vartoti medų
Tačiau, nežiūrint šių gerų ypatybių, nepatartina medaus šaukštais valgyti, o tik mažais kiekiais. Be to, nepatartina valgyti gryną, o su kitu maistu, kaip pvz. duoną, vaisiais, sūriu ir t. t. Labai gerai tinka praktiškai medus su vandeniu ar pienu. Ypač vasarą medus su vandeniu ir citrina teikia puikų gaivinantį gėrimą. Medus, kaip gydomoji priemonė, taip pat plačiai vartojamas ir labai reikšmingas. Pagal prof. Cander, medus veikia gydančiai: širdies ligoniam greičiau pasveiksta, kurio su maistu naudoja medų, nes jis stiprina širdies raumenis.

Žmonėms, kurie negali užmigti, patartina vietoj miego piliulių išgerti stiklinę vandens su medumi. Medus nuramina nervus, stiprina organizmą ir žmogus gali greičiau užmigti.

Medus veikia kaip silpnai laisvinantis vidurius vaistas, ypač geras senesnio amžiaus žmonėms, kurie dėl kurių nors prie-

Balet šokėja Ramona Rataitė šoka baletu "Raimonds", choreografija Rudolfo Nurejevo. Nuotrauka iš pirmo akto — "Pavane". R. Rataitė priklauso reprezentacinei Australijos baletui, su kuria yra davusi baletų spektaklius įvairiose Europos sostinėse ir kitose kraštuose. Ramona yra dail. V. Rato duklė, šiuo metu, atvykusi iš Australijos, vieši JAV ir Kanadoje.

žasių turi kietus vidurius.

Sergant alsavimo organais, žmonės jau senų senovėje naudojo medų. Tai buvo lengvinantis alsavimą bei atsikosėjimą vaistas. Netgi sergant cukriniu liga, medus taip pat tinka vartoti.

Kaip anksčiau minėjome, esant tieji meduje inhibinai slopina bakterijų veisimąsi, tad ir infekcinių ligų atveju medus yra vaistas.

Todėl nenuostabu, kad mūsų senoliai medų taip brangino ir pagarbius svečius juomi vaisin-

Lietuvių moterų klubų federacijos New Yorko klubo Atvelykio vaišių metu. Nuotrauka V. Maželio

LIGIJOS ŠVIESA

Tarptautinių klubų Naujienų biuletenyje (vasario mėn.) tilpo straipsnis **LIGIJOS ŠVIESA**. "Ligijos šviesa" yra vėliausia dovana Gen. Moterų klubų federacijos (GFWC) būstinei. Tai yra keturių eilių kristalo lempa, padovanota Lietuvių moterų federacijos Chicago klubo a. a. Ligijos Bieliukienės, LM KF pirmininkės ir GFWC tarybos narės atminimui. L. Bieliukienė mirė staiga 1966 m. birželio mėn. 28 d.

Kandelabra — kristalinė lempa yra pakabinta viršuje laiptų, vedančių į trečią aukštą, kur jos šviesa yra matoma nuo antro aukšto pakopos. Ji primena kilnią asmenybę, kuri taip pasišventusi darbo laisvės siekime ir uoliai veikė GFWC.

Nuoširdi padėka poniai Marijai Krauchunienei, pirmininkei, ir Chicago klubo narėms už šį konkretų prisiminimo parodymą, kuriuo galės pasidalinti visos Gen. Moterų klubų federacijos narės bei įgauti inspiracijos iš **LIGIJOS ŠVIESOS** — šviesės ateities simbolio.

Kristalinę lempą vietoje gėlių ant kapo padovanoti buvo nutarta Chicago klubo susirinkime. Prie lemos prikabinata ant sienos bronzos lentelė skelbia apie klubo dovaną, įamžinančią neeilinę lietuvių veikėjos vardą. Klubo būstinę lanko įvairiausių tautų moterys iš viso pasaulio. Būstinėje yra ir dovanų iš įvairiausių pasaulio kampelių, sudovanotų kitataučių klubų.

Tam pačiame biuletenyje rašoma toliau:

"Trys lietuviški Kalėdų ornamentai (šiaudinukai) buvo M. Krauchunienės atsiųsti Tarptau-

davo. O kas nėra girdėjęs apie lietuvišką midų, kuris ir kuni-gaiskščių rūmuose buvo geriamas. Arba kokius kvapnius medauninkus, meduolius mūsų močiutės kepėdavo. Tad grįžkime prie šios brangios gamtos dovanos ir, kiek galint, sumažinkime cukraus vartojimą. Šia proga duosime receptą medauninko be cukraus.

Inti: 2 puoduku bičių medaus, 8 uncijas sviesto, 1/2 arb. šaukšt. malto cinamono, 1 arb. šaukšt. (lygų) cikorijos, 1/4 puoduko vandens, 3/4 puoduko rūgšties grietinės, 1 arb. šaukšt. (lygų) kepimo sodos, 4 puodukus miltų.

Sviestą ištirpyti, supilti medų, cinamoną, vandenį, atskiestą cikoriją ir viską gerai išsukti. Sukant, palengva supilti grietinę ir kepimo sodą, sumaišytą su miltais. Mediniu šaukštu stipriai išmaišyti ir supilti į pateptą pailgą formą. Viršų pabarstyti smulkiais kapotais riešutais (šaukšteliu riešutus šiek tiek įspausti). Kepti 350° temperatūroje apie 55 minutes.

tinų klubų programos direktorei į GFWC būstinę, kur jie atkreipė visų dėmesį per Kalėdų šventes". Seka ištrauka iš ponios Juzės Daužvardienės pasakaitos apie ornamentų kilmę: "Lietuviškų papuošalų kilmė yra dingusi laiko ūkanose. Gal paprastas Lietuvos laukų beriuokas ar mergaitė atkreipė dėmesį į mielą geometrinių figūrų vaizdą, pripuolamai sudarytą rugienoje ar daržinėje ir įamžindus ant siūlo. Galėjo būti moteris, trokšianti pagražinti savo kuklius namus, panaudojant

prieinamiausią medžiagą sukurti meniškų papuošalų, kurie gal ir buvo modernaus meno pirmtakai".

Eglutės papuošalų patrauklumas kyla iš jų paprastumo ir išryškimo principo, kad žmogus, panaudodamas Dievo suteiktą talentą, gali sukurti grožio objektus iš paprasčiausios medžiagos, kurią būtų galima buvę atrasti ir Kūdikėlio Jėzaus prakartėlėje. Lietuviškos Kalėdų eglutės pasklido skersai ir išilgai šio kontinento mokyklose, įstaigose ir prekybos vietose.

IŠ MOTERŲ PASAULIO

★ **Populiariausia lietuviška knyga** bene bus Juzės Daužvardienės "Populiarų lietuvių receptų", išleista 1957 m., o jos 4-toji pagerintoji laida pasieks skaitytojas už poros savaičių. Kiekviena nauja laida papildoma naujais receptais ir naujomis nuotraukomis. Šioji knyga randama Marshal Field & Co., Kroch - Bretano, Chipchase ir kitose didžiųjų firmų knygų lentynose.

★ **Lietuvos Dukterų dr. jos** naujoji valdyba pasiskirstė pareigomis sekančiai: pirmininkė — Birutė Briedienė, I vicepirm. — B. Bagdanskienė, II vicepirm. — G. Baradienė, išd. U. Lipčienė, I sekr. — N. Vengrienė, II sekr. — J. Grybauskienė, parengimų vadovė — M. Kripiuskienė, vyr. šeimininkė — S. Tolušienė, ūkio skyr. vadovė — A. Vepštienė, vyr. seniūnė — Diamantė Grėbliūnienė.

Iza Motekaitienė

GOLGOTIŠKOJE KRYŽKELĖJE

Nors mūsų skausmą lengvina šventasis Tavo Skausmas Ir spindi viltimi Anapus Atpirkimo Dausos — Jėgų, o Viešpatie, Suteik jėgų — Kiekvienam Tavo vaikų Goltotiškoje kryžkelėj! — Pažvelk, ką išgyvena — Net ir mažiausioji širdis — Kai ima supli ją Juodais vualiais Tamsa, vardu Mirtis...

* * *

Kai slinko ūkanos iš tolių Ir gedulingais mezginiais ... Su mirties aidu araudais Išraižiojo erdves, —

Kai dingo žemė iš po kojų, Vos Dievo siųsti spinduliai Nualpo su gyvais garsais Po juoda kepure. —

Atskrido giltinė žvejoti! Štai, — jos tinkle žili kalnai, Gležni gėlių pumpurai Ir mylinčio Daina!

Rytnečio žiedai

ETIKETO KLAUSIMAI

Gerb. "Moterų gyvenimo" skyr. Redaktore!

Jūsų vedamą skyrių "Moterų gyvenimas" skaitau su įdomumu, nes ten randu daug naudingų ir įdomių, moterims skirtų, straipsnių. Manau, kad ir daugelis moterų yra tos pačios nuomonės.

"Draugo" 266 (45) nr. minė tame skyriuje tilpo naudingas ir geras straipsnis "Etiketas". Tačiau man, o gal ir kitoms moterims - motinoms labai nepatiko 7-tas etiketas: "Jaunosios motinai, po dalyvavimo jos dukters sutuoktuvėse ar priėmimo parašyti laiškutį". Argi tik jaunosios motina yra tiek garbinga, kad tik jai tenka visa jaunųjų sutuoktinių įvykio garbė, dėl kurios reikėtų jaunosios motinai rašyti, ją atsiminti? Nejaugi **Jaunojo motina** yra tiek čia nereikšminga ir nereikalinga, kad p. Daiva Dobilienė nerado reikalo visai jos paminėti? Juk siunčiamuose pakvietimuose į sutuoktuves yra minimos abiejų jaunųjų pavardės.

Aš manau, kad nėra jokio skirtumo tarp Motinos, nežinios, ar ji yra jaunosios ar jaunojo. Visų Motinų širdis ir pareigos yra vienodos tiek dukteriai, tiek sūniui. Dažniausiai sūnaus motina daugiau pergyvena sūnaus netekimą, negu dukters motina. Juk yra posakis: "Išleidi dukterį — gauni sūnų, o išleidi sūnų — prarandi vaiką".

Gerb. p. St. Semėnienė, malonėkit įdėti šį mano trumpą protesto laiškutį į Jūsų redaguojamą skyrių, arba kaip nors pakeisti "Etiketą".

Reiškiu Jums pagarbą,
St. Tamošaitienė

597 E. 7th St.,
S. Boston, Mass. 02127.

Atsakymas

Gerb. Ponia Tamošaitienė, Nors mes pilnai sutinkame su Tamstos prielaidomis apie jaunojo ir jaunosios motinas ir nors mūsų sentimentai yra abiejų motinų pusėje, tačiau, prisilaikant šio krašto papročių, tenka informuoti taip, kaip čia daroma.

1. Tiesa, siunčiamuose pakvietimuose į sutuoktuves yra minimos abiejų jaunųjų pavardės, bet ne jaunojo tėvų.

2. Jaunosios šeima nustato sutuoktinių svečių skaičių ir kokio stiliaus bei pobūdžio bus vaišės ir pan. Jaunasis ir jo šeima pristato tik savo svečių sąrašą, kuris būna paprastai mažesnis už jaunosios.

3. Tik jaunosios tėvai, bet jokių būdu ne jaunojo, kviečia išgraviruotose pakvietimuose į savo dukters vestuves su jos pa-

sirinktuojų. Dalyvaujančių svečių atsakymai irgi eina jaunosios tėvų adresu.

Todėl, prisilaikant posakio: "Romėje elkis, kaip romėnai elgiasi", ir šiuo atveju tenka prisitaikyti prie šio krašto papročių bei etiketo.

Jus gerbianti

Daiva Dobilienė

STOVYKLOS! STOVYKLOS! SOVYKLOS

Viena iš jų yra specialiai lietuvaityms mergaitėms. Vadovauja M. N. Pr. Seserys. Vedėja seselė Jurgita — Saulaitytė. Stovykla tikrai rekomenduotina visoms 7—16 metų mergaitėms. Lietuviai tėvai neturėtų gailėtis 25 dol. savaitei, nes mergaitės turi ten progos pasinaudoti daugeliu vertingų dalykų ir būryje pabuvoti tikrai saugioje, lietuviškoje, budrioje aplinkumoje. Registruoja: S. Endrijonienė, 6914 S. Talman, telef. WA 5-2221, ir D. Augienė, 6508 S. Talman, PR 8-8534.

—O—

Vaikų mušimas sužaloja smegenis

Nuo senų senovės tenka girdėti, kad vienas muštas vaikas atstoja dešimtį nemuštų. Nesileidžiant į diskusijas dėl drausmės palaikymo šeimoje bei vaikų auklėjimo, čia duosime tiksliai vienos vokiečių gydytojos Muenchene, Vokietijoje, pasakymą. Jau kūdikystėje teko girdėti, kad negalima vaiko tempti už ausų, mušti per veidą, nugara ar pan. Saugiausia vieta skaitėsi sėdynė. Dabar gi moderniausioji Vakarų Vokietijos gydytoja teigia, kad vaiko mušimas per užpakaliuką priveda vėliau prie smegenų sužalojimo.

Dr. Felicitas Hammer, gerai išstudijavusi kūniškas bausmes, sako, kad mušimai per sėdynę gali išjudinti iš savo vietų mažas riebalines dalelytes, kurios gali vėliau būti priežastimi kraujosruvėms smegenyse.

Toks muštas vaikas gali pradėti skųstis galvos skausmu, svaiguliu, atminties netekimu ir stoka susikoncentravimo, pasakė ji. Ji paitavo vieną mokslininką, kurio praktikoje buvo žinomi aštuonių vaikų mirties atsitikimai dėl žiauraus fizinio elgesio su jais.

Dr. Hammer perspėjo tėvus nevartoti bet kokios formos fizinės bausmės. O mušimas lazda gali palikti fatalų sukrėtimą, užtikrino ji.

—O—

Moterų žurnalas apie geriausią ligoninę

Plačiai skaitomas moterų žurnalas Amerikoje "The Ladies Home Journal", gerai išstudijavęs JAV ligonines, paskelbė, kad Chicago universiteto Billings ligoninė yra viena iš dešimties pačių geriausių šiame krašte. "Antroje 10-ties geriausių" grupėje suminomos Michael Reese ir Presbyterian — St. Luke ligoninės Chicagoje.

—O—

Gailestingumas ir laimė

Gailestingumą sunku įgyvendinti, bet be sunkumo nėra laimės.

"Trečioji moteris" — Aloyzas Baronas

—O—

Kodėl žmonės tiek daug nori?

Dauguma žmonių, ypač moterų, pasitenkintų mažu ar tuo, ką turi, jei kiti, o ypač kaimynai, neturėtų daugiau.

— Anonimas

*

Kaip atskleisti moters ydas?

Norint sužinoti kurios mergaitės ar moters ydas, išgirk ją josios draugėms.

— Benjamin Franklin